

КАНАДІЙСЬКИЙ РАНОК

Manitoba College, Ellice & Vaughan, Winnipeg, Canada.

Часопис для Української Родини, виходить що п'ятницю.

ЧИСЛО 113—РІК XXIV.

ВІННІПЕГ, МАН., П'ЯТНИЦЯ, 6. ГРУДНЯ, 1929.

DECEMBER 6, 1929, VOL. XXIV, No. 113

КАНАДА БУДЕ ПРЕДСТАВЛЕНА НА КОНФЕРЕНЦІЇ ДЛЯ РОЗЗБРОЄННЯ

Оттава, 2. грудня. — На конференції для роззброєння, що має відбутися в Лондоні дня 21. січня слідує, що Канада має бути заступлена також Канада.

Ще не відомо, хто буде призначений від Канади на цю конференцію, але прем'єр Мекензі Кінг заявив, що Канада має вислати туди свого представника. Сподіюється, що Канаду буде заступати на цій конференції Домініанський міністер оборони, Достойний П. Ю. Ралстон.

Скалисте побережжя Нового Бросвіку.

КИТАЙ ЗВЕРТАЄТЬСЯ ДО ЛІГИ НАЦІЙ ЗА РАТУНКОМ

Нанкін, Китай, 27. листопада. — Китайський уряд звернувся до Ліги Націй з протестом проти наступу російської армії на Манджурію. Такі самі протести він вислав і до всіх держав, що підписали пакт Келлога.

Китай заявляє, що він лише боронився на манджурському кордоні від нападу окремих більшовицьких відділів. Тепер більшовики наступають на Манджурію, розпочавши війну, не оголошуючи її. Китай просить Лігу Націй та окремі Держави вжити заходів, щоб вплинути на Росію в напрямку припинення дальшого походу червоної армії на Китай.

КІНЕЦЬ БЕЛЬГІЙСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ

Бруселя, 1. грудня. — Одинадцяти-літня воєнна окупація німецької території над Райном бельгійським військом, закінчилася з'їздом 30 листопада ц. р. Бельгійський прапор вже більше не має над містом Аахеном. З цього моменту історичне колесо цієї країни зачало обертатися в протилежному напрямку.

БІРД ПОЛЕТІВ ДО ПОЛУДНЕВОГО БІГУНА

Мала Америка, Антарктик, 29. листопада. — В сам день Свята Подяки вибрався полярний дослідник Бирд у подорож до південного бігуна. Летітиме понад простори, досі ніким не досліджені. Разом з ним полетіло трох інших летунів.

До того лету приготувалися вони від самого прибуття у підбігунову полосу. Літак випробуваний, а мужва досвідчена. Всеж таки лет дуже небезпечний, коли зважитися, що треба летіти понад незнані простори, серед яких можна попасти на сильні підбігунові бурі, а дотого треба бути приготуваним на різні несподіванки на бігуні, які можуть унеможливити керування літаком.

ДО ЧОГО НАДАЄТЬСЯ ГУВЕР

Шикаго, 26. листопада. — З почерків і рисунків, які лоробив президент Гувер, вичитав графольог Ліон Йорк здібності і характер президента. Каже, що Гувер добрий на початок усякого діла. Потім він лишає роботу другим, а сам

тільки допильнює. Найкраще надається Гувер до будови мостів. У тій роботі він досконалий, тому радше надається на будівничого мостів, як на президента.

400,000,000 ДОЛЯРІВ НА РОЗБУДОВУ КРАЮ

Вашингтон, 26. листопада. — З повідомлень, які надіслали губернатори стейтів до Вашингтону, виходить, що стейти призначили коло 400,000,000 доларів на різні публичні роботи, щоб в той спосіб дати варстат праці безробітним. У тій сумі нема Нью Йорку, бо це місто видасть мало-що не стільки, що всі стейти.

ШЛЮБ НА ЛІТАКУ

Рузвелт Філд, Лонг Айленд, 26. листопада. — Мисс Клінгер, літ 18, і Доналд Беккок одружилися на літаку серед хмар. Взяли з собою мирового суддю, котрий набрався при тім доброго страху, і 9 свідків. По вінчанню, яке перевів суддя, молода перша скочила з літака й при допомозі легкопаду злетіла на землю. За нею полетів у той самий спосіб молодий, а за ним дружба. Решта гостей злетіли на землю літаком.

ЛІГА НАЦІЙ НЕ БУДЕ ВТРУЧАТИСЯ В СПІР КИТАЮ І РОСІЇ

Женева, Швейцарія, 30. листопада. — В колах Ліги Націй задоволені тим, що між Китаєм і Росією почалися безпосередні переговори в справі поладження конфлікту із-за Східно-Китайської залізниці. Відхід російських військ з Манджурії та початок безпосередніх переговорів між обома ворогуючими сторонами виключає необхідність втручання в російсько-китайський конфлікт Ліги Націй, або якої окремої держави.

СИЛА АРМІЇ

Вашингтон, 27. листопада. — Генерал-Майор Бриджес подає статистику військової сили Злучених Держав. Сила активної армії виносить 137,529 людей. В тій сумі знаходиться ще й таке: 734 військових носів, 29 контрактних лікарів-операторів і 850 кадетів.

Із звіту Бриджеса виходить, що до армії вступає що-раз інтелігентніший матеріал, а дезерція маліє з кожним роком.

БАЗАР УКР. СВ. ЦЕРКВИ В ВІННІПЕГУ

Базар в злуці з гербатою і перекускою вище згаданої церкви відбудеться цього року в церкві "Накс", в суботу, 7. грудня, пополудні. Злучено з цим буде так-само концертну програму, щоб в цей спосіб принести українську пісню перед ширший загал канадійського громадянства.

Чистий дохід буде служити на потрібні уліпшення і справлення найпотрібнішого инвентаря.

Е. Евстафіїв, пастор, Д. Н. Кушнір, діаконка.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИРІВНАЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ? ЯК-ЩО НІ, ЗРОБІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО!

Христина Ройова.

ВІДВІДИНИ

(Уривок з оповідання "Відступники")

(Докінченне.)

"Та я-ж його не проклинаю, а молюся за нього, щоб коли він іще живий, то щоб міг повернутися, а щоб я міг простягти йому руку, коли ми зустрінемося перед Престолом Божим. А тут, на землі, я-б не хотів його побачити. Бог знає про те, як то трудно носити позичене прізвище й слухати образ, якими кидають у покинутих підкидків. Тай справді, — хіба-ж я винен, що мій батько й моя мати не були порядними людьми? А найбільше боляче мені від того, тай завжди боліти-ме, це те, що я мав батьків, які, роблячи гріх, не боялися Бога, але зате боялися потім людей, бо щоб приховати свій гріх, вони віддали мене чужій жінці на виховання. Перші роки платили за мене, а потім перестали. Коли-б та чужа жінка не мала була милосердного серця, то вмер-би я з голоду й холоду. Не казав-би я тепер вам цього, добродію, та не хочу, щоб ви подумали, що я погано Господу Ісусові служу, бо не хочу свого батька побачити. — Але ось уже й Блажків млин; зараз будемо дома."

"Так значить жінка, яку ти називаєш матір'ю, тобі не мати?" — запитався через мінуту незнайомий. Було йому видно горяче, бо він обтирав піт з лоба й прохолоджував хусточкою почервоніле обличчя.

"Перед світом — ні, а перед Богом мати, бо мене виховала."

"Іди-ж уперед — скажи їй про мене, а тимчасом я тут відпочину, поки за мною прийдеши!"

"Як собі хочете, добродію, але трава мокра, а ви зігрілися! Ще застудитесь!"

Знявши з плечей торбу, Петро витягнув кувдру й, розславши її, накинув знова торбу на плече, й пішов геть. Але не йшов уже з такою радістю, як раніше.

І на що це я цьому незнайомому розповів тайну свого життя? Що йому до того, хто я такий. Даремно я йому розказав, що прізвище Крачинський — не моє прізвище.

Коли-ж одначе про це всі знають, навіть Маруся, то чого-б то й незнайомому не знати правди про мене? А чи-ж схоче мене Маруся? — Чи схоче мати чоловіка без роду, без прізвища? Страх перед сим прийняв його, як меч гострий. В тій хвили він почув, що його хтось покликав — то була Маруся.

Як побачив він її, так і смуток його розвіявся, як хмарка під сонцем: він підійшов до плетня, за яким стояла товаришка

його дитячих літ і взяв простягнуту йому руку.

"Як багато набрав ти чогось! Невже-ж це все на полотно?"

Він оповів їй, що й для кого несе.

"Не знаю тільки," додав, "чи подобати-меться йому в нашій бідній хатці?"

"І що ти таке говориш, Петре!" відповіла Маруся. "Христос не мав де свою голову прихилити, а ти з власної хати не задоволений! Степан каже, що Господь Ісус живе в наших хатах і при наших столах сідає; приглядається Він до тебе, коли ти працюєш і охоче у Вас пробуває.—Я сама завжди любила до вас ходити, мати твоя завжди дбає, щоб стіни в хаті були побілені—від них аж весело робиться. Ваша хата далеко краща за нашу."

Значить, тобі подобається в нас, Марусю?" Серце Петрове наповнилося глибокою радістю, але він говорив далі спокійно:

"Але як порівняєш нашу хатку з вашим гарним домочком, то—відразу в вічі кинеться, яке в нас усе вбоге, і се, на жаль, через мою-ж власну вину. Коли-б я раніше був розпочав нове життя, то ми тепер були-би в кращих умовах. Коли-ж одначе добудуємо нову кімнату, зараз-же в нас з Божою поміччю краще стане. Все тепер від мене залежить. Мушу спішитися й повідомити маму, щоб могла все приготувати."

"Піду з тобою і пособлю їй," — запропонувала Маруся незмірно вдоволеному Петрові й пішла з ним.

"Як це добре все складається: я тільки вчора пособила своїй матері постелі освіжити, бо вона пранням була занята."

Розмовляючи так, пішли вони до хати. Крачинська саме помила начиння й не з усім іще впоралася. Коли Петро розповів їй про незнайомого, вона згодилася відразу його прийняти, хоч і не знала ще, чи заплатить він за постояле. Вона радо прийняла Марусину поміч.

"Я лісок повимітаю, тітко' щоб не скрипів під ногами."

"А роби, як хочеш, аби було гарно! А ти, Петре, винеси чоботи та кросна підсунь, бо сьогодні мабуть вже не будеш ткати!"

Це вже ти на мене покинь, Петре, а сам іди до лана інжніра, щоб не ждав задовго."

Петрові, правду кажучи, більш хотілося-б дивитися на те, як Маруся в нього господарює, але він був хлопцем слухняним і скоро вже був коло незнайомого, котрий щось тоді писав, але побачивши Петра, закрив книжечку й пішов йому назустріч.

"Ну, як-же там? Чи буду мати де переночувати?" запитався той, задумавшись і взявши за руку Петра.

"Мати вась пане, охоче приймають," сказав Петро ласкаво, але вже тепер не додав: "як що панові в нас сподобається," бо думав, що коли там Марусі подобається, й коли Син Божий там буває, то й той пан мусить убогою хатиною задовольнитися.

Зате Крачинська ще більше як син ніяково себе почувала, коли гість переступив поріг хати.

Петро мусів однести Градським якусь дрібну річ, яку купив дял них у Б. Крачинська готувала підвечірок і гість залишився сам.

Він сидів на старій дубовій лаві, сперши голову на руки. Розглядався по хаті уважно, ніби хотів запам'ятати кожну річ. Напевно все здавалося йому надто вбогим. Через мале віконце скупло проглядало світло, освітлюючи низькі білі стіни, пообвішувані начинням, і велику кафльову піч у кутку, побіч якої стояло ліжко, високо заслане свіжою постіллю. В другому кутку стояв ткацький варстат, а над ним, на старих стовпах, прилаштовано було полицку для книжок і вішалку для вбрання. У здовж стін стояли лави, а між ними дубовий стіл, накритий білим настільником. На одному кінці стола лежав боханок хліба, а посередині Біблія. Двері були такі низькі, що Петро мусів добре нахилитися, щоб увійти. Трудно було й повірити, що в такій низькій хатці міг вирости такий рослий, гарний і стрункий, як тополя, хлопець.

"Неможливо!" промовив гість до себе: мушу зараз-же переконалися! Невже-ж це справді він?" — і голова його опустилася, ніби тягарем її пригнітило.

Тут увійшла Крачинська і перебила його думку. Принесла

ПЕРЕДПЛАЧЕНІ ШИФКАРТИ

Купуйте тепер передплачені білети для своїх кравчих на Україну. Імігранти висилаються без провозки. Всяка можлива поміч дається для подорожувачих через НАРАГ організацію.

СЛАВНА НА ВЕСЬ СВІТ КУХНЯ Й УСЛУГА.

Шифкарти третьої класи з ГАМ. БУРГУ впрод до ГАЛІФАКСУ **\$115**

НАРАГ грошові перекази є певні, безпечні й скоро пересилані. За дальшими інформаціями пишть до удовножаненого льокального агента або:

HAMBURG-AMERICAN LINE
274 MAIN STREET, WINNIPEG

йому яєшню, молока й ситного хліба. Із щирістю, властивою кожній словацькій жінці, припрошувала вона гостя їсти.

"Присядьте трошки коло мене!" — просив її незнайомий гість. Йй дуже було приємно, що гість запросив її сісти, й вона, присунувши собі старого стільчика, сіла проти нього.

"Чи ви тільки одного сина маєте?" — розпочав незнайомий, гречно вислухавши спочатку, як вихваляла вона гарну погоду.

"Тільки цього одного, пане добродію, тай той мені нерідний, а я його взяла тільки собі за сина."

"Ага! Мабуть родич?"

"Та де там! Він із тих нещасних дітей, що не мають ні батька ні матері... Мабуть ви мене розумієте?"

Так, розумію! Він одклав видельце й відсунув миску. А звідки ви його взяли? Казали мені, що на Словащині виховується таких дітей, які походять з Відня. Може й він з таких походить?"

Е, ні! Такої ганьби я не взяла-би на себе!" — сказала жінка, захитавши головою. "Ходила я на працю в З. Одна докторша закликала мене й спиталася, чи не знаю я здорової жінки, щоб узяти дитину вигодувати. Схотіла я дитину побачити — приносять хлопчика: таке гарненьке! Жаль мені його стало! Була я, правду кажучи, бідною, а пообіцяна мені плата була великою поміччю для нас. Пообіцяла я дитинку ту виховати. Було воно ще мале-малесеньке й потребувало ще чималої матерньої опіки. Довідалася, що мати в доктора, та я її не бачила. Ото-ж узяти я Петруся до себе. Перших три роки добре мені за нього платили. В умовлений час ходила я завжди до З., беручи й дитину з собою. Бідна докторша — нехай небіжка царствує! — цілує було малого, щиро жалуючи. Коли-ж в останній час була я в неї й допитувалася про батьків Петруся, сказала вона мені, що вони й досі ще побратися не можуть, але що незабаром вже візьмуть дитину до себе. Добре забрали!"

Наступної осені вмерла докторша. Коли я прийшла до неї, пан доктор заплатив мені, що належало, й каже, що послав матері мій адрес, і що вона сама з цього часу буде мені гроші присилати. Кілька разів справді прислала вона не тільки гроші, а й убраннячко для малого. Написала ще мені, що скоро по дитину приїде. Ждала я, ждала, бачу — не приїздить... Пішла я знову до З. питатися. Коли там уже інший лікар. Так дитина в мене й залишилася. Радилі мені молодіці завести його до Відня до того дому, що для підкинутих дітей. Порадилася я з священником, порадили вони, щоб я до газети подала оголошення — може, мовляв, таким робом мати відозветься. Але я собі так подумала: сама дітей не маю, може хлопця виховую, то на старості буду когось мати, хто й за мене стару подбає! Так воно й позосталося. Але чого-ж ви, добродію, не їсте нічого? Змудила вас, певно дорога? Може-б лягли, паночку? Вибачте мені старій — забалакалась я!"

Не сховалося від цікавого погляду Крачинської, що обличчя гостя раз-у-раз все більше блідло.

"Нічим ви мені не заважаєте," сказав інжінір, вставши раптом з-за столу; "покажіть мені листа, коли ще маєте його в себе!" "Може й яке убраннячко дитяче зберігли?"

"Та й листи і всі суkenочки маю ще: суkenки були замалі для Петруся. Не міг їх зовсім носити, так я їх і заховала: така думка була, може мати колись хоч по них пізнає!"

Крачинська почала швидко перешукувати в скрині. Витягнувши якийсь сувойчик, вона його розв'язала:

"Оце й усе, що маю."

Незнайомий оглянув кожну дрібничку, перебираючи їх тремтливими руками. Кожну сорочечку позначено було міточкою. Перечитавши листа, писаного гарним характерним жіночим письмом, захитався на ногах і мусів сісти.

Стара прибрала оглядувані речі: "Не знаю вже, чого я ці речі ховаю ще? Певно вже мати по них не зголоситься..."

"Ні!" вирвалося в гостя — "бо давно вже не живе на світі: того-ж року померла, як того листа написала."

Та що ви кажете, добродію?" — скрикнула Крачинська

сплеснувши руками. "Хіба ви її знали?"

"Так!"

"Не гнівайтесь-ж паночку, але скажіть, може ви й батька Петрусевого знали?"

Незнайомий мовчки понурив голову.

Тиша запанувала в хаті.

Крачинська не відважилася розпитувати його далі. Раптом гість скочив, кажучи:

"До сьогодні ще Петрів батько не міг нічого для сина зробити; через смерть доктора й матері він загубив зівсім слід сина. Тепер-же він зможе виконати свій обов'язок."

Він виняв з кишені гаманець і сказав: "Наразі дам я вам щось там, а пізніше, що до решти, вмовимося."

Поклавши на стіл три банкноти, він додав:

"А тепер візьміть поки-що це; відтепер що-півроку буду вам акуратно виплачувати, що вам належить, аж до смерті."

Та пощо-ж ви, добродію, даєте мені так багато? Це-ж ви — такі добрі, а чи-ж батько Петрів погодиться на це?"

"Я його добре знаю, і певний, що він погодиться. Про одно тільки прошу: не кажіть нікому, що це я вам дав і що був посередником. Захуйте це в таємниці принаймні доти, доки я тут буду. — Змучився я дуже й охоче відпочити ляжу."

Крачинська, покинувши гостя, досить довго ще поралася на дворі, і все їй здавалося ще, що це — сон якийсь.

Та й хто-ж сподівався-б, що на старість мати-ме вона стільки грошей, що як раз Петро запровадить до їхньої хати людину, що знає його батьків? Так ось воно як: мати Петрова вмерла й тому не могла по нього зголоситися. А вона-ж її так часто кривдила, лихом ізгадуючи! Як Петрові выяснити, звідки це стільки грошей взялося? Він-же на своїх батьків такий жаль має, що й чути про них не хоче. Може-б і не взяв нічого, як-би був знав; тимчасом гроші так придалися-б на будівлю!"

Коли Петро повернувся, зустрів він матір у дуже доброму настроєві й довідався, що гість уже спить.

Змучений пішов він спати до дровяника й скоро пірнув у сон — здоровий, безсумний сон молодості. Йй до голови йому не прийшло-б, що гість, схилившись над ним, вдвляється в його риси, щоб їх запам'ятати, він і не чув, як той, схопившись обома руками за голову, повний жалю, промовляє до нього мовою, якої Петро ніколи-б не зрозумів: "Маю багатства, п'яц, а син мій, єдина моя дитина, що могла-б мене зробити щасливим, лежить тут на соломі. Виросло, бідне, без виховання, в злиднях! Ніякі скарги світу не винагородять мене за те, що я стратив у ньому!"

ВИРІВНУЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА "КАНАД. РАНОК"

КУПУЙТЕ ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ

ВИДАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО
ВИДАВНИЧОГО ТОВАРИСТВА В КАНАДІ

До цього часу вийшли такі книжочки: —

1.—Богослуження і Пасха	10с.
2.—Ознаки Христової Церкви	10с.
3.—Святість	10с.
4.—Про образи і молення до святих	10с.
5.—Хрест і хрещення рукою і сповідь	10с.
6.—Господня вечеря та жертви і кадило	10с.

При більших замовленнях знижка. Замовлення та гроші слати на таку адресу:

Ukrainian Evangelical Literary Society,
с./о. Canadian Ranok,
Manitoba College, Winnipeg, Man.

CANADIAN RANOK

Published Every Friday

at Manitoba College, Vaughan and Ellice, Winnipeg, Man
by the United Church of Canada.

Telephone 22 565.

Subscription per year:—

in Canada and Foreign Countries \$1.00

КАНАДІЙСЬКИЙ РАНОК

Щоденне для Української Родичи, виходить що п'ятницю.
Підписати на рік:—

в Канаді і за границею \$1.00

Підписати за оголошення на відплату. Рукописи не повертаєсь

Адреса:—

CANADIAN RANOK

at Manitoba College, Ellice & Vaughan, Winnipeg, Canada

3 ДАЛЕКОГО СХОДУ

Конфлікт між Китаєм і Радянським Союзом здається наближується вже до кінця. Непорозуміння із-за Далеко-Східньої Залізничі, яка була побудована ще царським урядом і яка з року 1924 знаходилася під спільним контролем большевиків і Китайців — викликало навіть воєнні сутички між цими двома державами. З моменту захоплення Китайцями цієї залізничі тяжко було сказати щось певного про те, чим закінчиться це непорозуміння. Китайці відразу зачали там заводити свої порядки, як у себе дома, в той час, як большевики лиш викрикували різні погрози в своїх часописах по адресі свого ворога. Але останні заворушення в Китаю, де проти націоналістичного уряду повстало кілька генералів — приспівало розривання манджурського конфлікту. Большевики використали внутрішні неурядки в Китаю і зробили неступ на манджурському фронті, який не міг бути посиленний китайськими військами з причин вже зазначених. Біля дванадцяти тисяч Китайських жовнірів було розброєно і пущено на волю, бо большевики кажуть, що вони воюють не з китайським народом, а з їх "генералами." Але більш правдоподібно, що це є лиш один з методів комуністичної пропаганди.

Один з англійських кореспондентів зазначає, що Манджурія є найнебезпечнішим місцем Східньої Азії. Це є країна, яку кожна з сусідніх держав радо прилучила-би до себе.

Для Китаю Манджурія є буфером проти Японії та Росії, жерлом прибутків та місцем для переселення надлишки свого населення. Для Японії — Манджурія має значіння, як країна сировини для японських фабрик, а також як фронтова лінія проти агресивних змагань азійського континенту. Для Росії Манджурія є тим звеном, що лучить її з Владивостоком, єдиним незамерзаючим російським портом на Далекому Сході, а в сучасний мент ще й місцем звідки можуть проникати "доктрини комунізму" до Китаю та Японії.

Коли в Манджурії повстало непорозуміння, китайський уряд звернувся до Ліги Націй, щоби вона розрішила цей конфлікт. Тому, що Радянський Союз не є членом Ліги Націй, ця справа не могла бути там вирішена. Можливо що лиш тепер, коли знова зачнуться переговори між большевиками та Китайцями, справа далеко-східньої границі буде вже остаточно поладжена, хоч з певністю ще не можна нічого сказати.

ЧИТАЙТЕ ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ ВИДАННЯ КАНАДІЙСЬКОГО РАНКА.

В вашій бібліотечі не повинно забракнути ані одної книжки про євангельську думку, євангельську справу, і євангельський рух між чужими народами й Українцями. Перегляньте спис євангельської літератури в наших часописі і зробіть замовлення

В. Кузів.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА

На останньому Соборі У.Є.О. назначено т. зв. літературну комісію, яка була-би відповідальна за постійне видавання укр. євангельської літератури, так необхідного чинника в нашій місійній праці. До цієї Комісії ввійшли слідуєчі члени: Василь Кузів, Михайло Глова, Максим Березинський, голова У.Є.О. Лука Стандрет і секретар У.Є.О. Михайло Фесенко.

Завданням цієї Комісії є подбати про ці річі:

1. Приготування матеріалів, і
2. Придбання фондів на видавання цих матеріалів.

Однак то не значить, що лиш члени цієї Комісії мали-би бути відповідальними за моральний і матеріальний бік справи. Це річ, яка обходить кожного євангеліка; і, щоб цей обов'язок нам сповнити, треба, щоб кожний інтересований взяв участь в цій ділі після своєї змоги і сили в цей чи инший спосіб.

Подаємо перш усього спис тих тем, на які, ми думаємо, повинні появись літературні праці друком. Просимо отже читачів уважно його переглянути, і есентуально додати від себе такі теми, яких нема в списі. Дальше треба мати на увазі, що приготування цих праць є понад силу самої Комісії, тому кожний, хто чується компетентним до написання одної чи більш цих праць, хай зголосить своє авторство. Уваги, що-до листів тем і зголошення авторства посилати негайно до Головної Управи У.Є.О. в Торонті.

Рівночасно потреба думати і про фонди на видавництво. Ці фонди можна придбати ріжними дорогами. Жертви одиниць, громад, У.Є.О. або порозумітись з видавничими органами ріжних церков в Америці і Канаді, щоб вони видали дотичні праці в українській мові. Це останнє повинні зробити члени Комісії, ті, що живуть в Америці, хай подбають за американські видавництва, а ті, що в Канаді, за канадійські. Осягнені відомости посилати знов до Головної Управи У.Є.О. в Торонті.

Спис тем книжок брошуркового об'єму:

"Що таке релігія?"	"Церква."
"Релігія і Наука."	"Тайна."
"Релігія і Здоров'я."	"Царство Боже."
"Чи є Бог?"	"Молитва."
"Бог-Любов."	"Гріх і Кара."
"Поклонення."	"Спасення."
"Об'явлення Боже."	"Віра."
"Що таке Біблія?"	"Покаяння — Навернення."
"Що таке Євангеліє?"	"Вознесення Христа."
"Що таке людина?"	"Прощення — Рішення."
"Душа і тіло."	"Оправдання."
"Хто такий Христос?"	"Примирення."
"Воплощення."	"Християнське життя а світське життя."
"Месія."	"Віра і діла."
"Агнец Божий."	"Свобідна воля — чи доля?"
"Смерть і Воскресення."	"Що значить віддати серце Богу?"
"Другий Прихід."	"Чуда."
"Святий Дух."	"Вічність."
"Хрещення св. Духом."	
"Свята Тройця."	

В християнським життю грають велику ролю так звані переживання духові людини. Ці переживання людей є представлені в ріжних літературних формах: Вірші, оповідання, повісті, драми, легенди і пр. Хто знає такий твір, що на його думку повинен перекластись на українську мову, або охочий самий написати, хай додасть (назва і автор) до повищої листи.

Спис тем книжкового об'єму:

"Підручник до студії Біблії."	"Історія Церкви."
"Історія Старого і Нового Завіту."	"Сучасні християнські секти."
"Життя Ісуса Христа."	"Службник."
(Пише В. Кузів.)	"Богослужник."

Передруки:

"Двері до християнських чеснот."	"Пала чи Христос?"—М. Глова
"Іван Гус."	"Путь Паломника."—В. Кузів.

Українська академічна література стала створена в той спосіб, що українські професори в наших високих школах в Подєбрадах та Празі зобов'язалися кожний написати і видати книгу чи книги після свого фаху.

Ми українські євангельські проповідники, коли візьмемо від них примір, створимо з Божою допомогою потрібну нашому народові євангельську літературу. То-ж до праці!

МОЖЛИВОСТІ РАКЕТОВИХ АЕРОПЛАНІВ

Кілька літ тому професор Годард, з Кларк Юніверситі виготовив проект подорожі до місяця з помічю ракети. Ракета це, як видно, рід фаєрверку, який складаєть із дерев'яного чи якого іншого легко горючого патичка в перед і причепленої до нього коробки з експлодуючим порохом. Горючі порох витворює газ, який вириваючись з коробки тручає патичок вперед чи вгору. Проект передбачував дуже велику ракету з такою силою експлозії, яка-б шпурнула її близько сім миль на секунду або чотириста миль на хвилину. Така швидкість дозволила-би ракеті вирватись понад притягуючу силу землі і долетіти до місяця на протязі одинадцяти годин. Про пасажирів проф. Годард не думав, але є один ладунок пороху, який експлодував би на місяці і дав би можливість астрономам обсервувати ракету і навіть освічену нею частину поверхні місяця.

Проект той, хоч опирався на точні математичні і фізичні обчислення, так і зівстався поки що нездійсненою науковою фантазією. Але в той сам час обчислення і досліди в тім самім напрямі робили професори Валіє і Міллер в Мінхенському Університеті і на основі їх даних відомий німецький автомобіліст Фріц фон Спел в 1928-ім році збудував у своїх фабриках перший ракетовий автомобіль, а оце недавно випробував ракетовий аероплан. Серед вогню, подумя і гуку експлодуючих ракет піднявся в гору і, коли вже всі ракети вистріляли, опустився на землю. Перша проба показала, що людина може підкинути себе в гору, так само, як тріску ракети.

Поки що годі допускати, що на землі та у воздусі ракета замінить мотор автомобіля або аероплану. Порівнюючи з тою кількістю топлива, яку ракета зуживає, — газоліни, газу та експлодуючого матеріалу, — вона шпурляє автомобіль чи аероплан недалеко. Те саме топливо пожене колеса автомобіля чи пропелер аероплану багато далі. Ракета може послужити хіба там, де оплатиться незвичайна, хоч і незвичайно дорога швидкість.

Але ситуація змінється по-за атмосферою землі, де нема ні повітря, ні води, ні землі, за які могли-б зачепитися колеса

чи пропелер. Ракета лишається єдиним способом, щоби в тім безповітрянім просторі полетіти що-небудь вперед. І там, не стрічаючи ніякого опору, вона буде навіть дуже видатна.

Спроба Опеля відкриває першу практичну дорогу до місяця, а може й до інших планет чи зізд. Та й сам Опель, хоч який сміливий, зазевди звужиться полетіти аж так далеко. Бо ледви там є майстерні, щоб змайстрували ракету для повороту назад на землю.

ФРАНЦІЯ І ОЗБРОЄННЯ

Париж, Франція, 29. листопада. — Франція прийме участь в лондонській конференції по обмеженню морського озброєння лише при умові, що справа загального обеззброєння всіх держав буде полишена для спільної конференції, яку скликається в Женеві. Друге, що Франція не буде змушена відмовитися від тримання старих підводних човнів та від будови нових. Третє, що при обчисленню морських сил, потрібних Франції для оборони, буде взято під увагу те, що колоніальні володіння її розкинені широко по світі.

Франція підкреслює, що теперішні її витрати на свою військову флоту є на 22 процент менші, ніж були 1914 року. В той саме час витрати Америки на ту ціль збільшилися в два й пів разів.

АМЕРИКАНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ

Народня пісня тим відрізняється від всякого іншого музичного твору, що вона не є твором якогось одного автора чи композитора, ні одного дня чи хоч би й одного року, а творило її багато невідомих співаків довгі літа, а то й цілі віки. Певна річ, що кожна народню пісню хтось один колись перший заспівав і передав іншим людям. Але заспівав, бо такий хист мав складати пісні, а не для того, щоби бути композитором, і передавав свою пісню не на письмі, не в нотах і без ніякого застереження авторських прав. Інші співучі люди приймали, нераз змінювали і переіначували мелодію, добирали інші слова, доспівували далі, поки врешті пісня застигла в такому виді, як її загально співають. Тай то ще кожна народня пісня має свої варіан-

ти (відміни). Характеристична прикмета народньої пісні власне та, що вона не знає моди. Найліпший знавець музики не пізнає, коли взявсь мелодія народньої пісні — літ тому сто, двісті, чи тисясот (хоча, правда, дуже часто зв'язані з якоюсь історичною подією чи соціальними умовами якогось часу. Але слова могли бути дочеплені до мелодії, яка існувала й була відома ще довго перед тим. Тому й до народньої музики не числяться всякі штучні композиції, хоч би їх автор й забувся і хоч які вони популярні. Добре музикальне вухо зараз по-

чує, що "хтось" скомпонував і навіть в який менш-більш час — під яку музичну моду та пісню підходить.

Не значить воно, що народні пісні не творяться ще й у наш час. Але менше ніж було і в великій мірі народню музичну творчість убиває власне штучна музика. Передівсім у великому місті опера, оперета, новий сентиментальний романс чи популярна вулична пісня дає кожному артистичне задоволення, якого хто прагне, і хто не буде "сам собі співа-

ти." До народньої музики не належить ні американський

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ "КАНАДІЙСЬКОГО РАКА"

Редакція Канадійського Ранка звертається цією дорогою з проханням до всіх тих передплатників, що ще не прислали передплати на рік 1930, як також і до тих, що мають залежності за минулі роки — як найскорше свою передплату прислати. Той, хто виконує свій обов'язок своєчасно — спричиняється до ліпшого розвою єдиного в цілій Північній Америці українського євангельського тижневика, яким є Канадійський Ранок. І навпаки, той, хто свою передплату присилає пізно, утруднює видання цього часопису.

Редакція Канадійського Ранка стало стремить до поліпшення свого часопису і взагалі старається виконати свої обов'язки як найліпше, але вона звертається з проханням також і до передплатників, щоби і вони виконали свій обов'язок, себто щоби прислали свої передплати своєчасно.

Хто присилає передплату до Канадійського Ранка, чи на рік 1930, чи свою залежність за роки попередні, дістане так:

ПРЕМІЇ:

I. Хто пришле 1 долар передплати на Канадійський Ранок дістане по своєму вибору одну з понижших премій:

- 1—Історія Пророків.
- 2—Мартин Лютер.
- 3—Записки Розстріляного.

Або пять менших книжочок по своєму вибору:

- 1—Що то є Українська Автокефальна Церква.
- 2—Двері до християнських чеснот.
- 3—Життєві Засади Євангеліків.
- 4—Студія Філософії.
- 5—Ознаки Христової Церкви.
- 6—Святість.
- 7—Про образи і моленнєся до святих.
- 8—Господня Вечера та жертви і кадило.
- 9—Хрест і хрещення рукою і сповідь.

II. Хто пришле передплати 2 долари, дістане:

Кобзар Т. Шевченка в англійській мові, брошурований

III. Хто пришле передплати 4 долари, дістане одну з понижших книжочок:

- 1—Історія Канади, в полотняній оправі.
- 2—Кобзар Т. Шевченка в англ. мові, в полотняній оправі
- 3—Книга Хвали, в полотняній оправі.

Кожний передплатник, що посилає гроші за Канадійський Ранок, може вибрати собі бажані премії і написати до Редакції, звідки дістане свої книжки в як найскоршому часі.

Передплату можете присилати як свою власну, так і зібрану між Вашими знайомими.

Гроші та замовлення слати на адресу:

CANADIAN RANOK
Manitoba College, Ellice and Vaughan, Winnipeg, Man.

“джез” ні “тім сонг” з найновішої “музикал комеді”, ні вуличний “рег”, хоч в даний час воно може бути на устах і на язичі в мало не цілого “народу.” Не тільки тому, що за всім тим все таки стоїть якийсь відомий чи невідомий композитор, а що й все те так, як швидко співається, так ще швидше забувається — музична творчість не на роки, а чого доброго — на тижні. Хто ще нині пам’ятає “ес, ві гев но бененас,” котре пару літ тому у всі вуха перло.

Хіба тільки пів-народним можна назвати патріотичного “Енкі Дудел,” хоч за ним вже півтора століття віку і невідомий автор. Та все таки він був

— в Англії вісімнадцятого століття. Пісню привезли британські вояки як насмішку над Американцями “Енкі”, та згодом самі “Енкі” приклали собі інші слова і обернули насмішку в другий бік. Так само популярними й довговічними — особливо на фармах та далі від великих міст — є такі сентиментальні пісні, як “Свані Ривер”, то-що, або веселі, підтанець, в роді “Торкі ін дитро,” до яких раз у раз прикладають нові вірші, та справді народніми їх теж не можна назвати.

Справжню народню пісню привезли в Америку імігранти з “співучих” народів, не тільки нові — Італійці, Слав’яни, — а й давніші. Шкотландські баллади (думи) ще й досі збереглися в Америці, хоч і мало де, тай незабаром радіо їх мабуть зовсім заглушить.

Одначе є й оригінальна народня музика — передівсім нігеська. Для американського Негра життя склалося приблизно так, як для того європейського селянина, що творив народню пісню: лівденні кольонії-села, панщина з усією кріпацькою долею, широкі степи-лани, тяжка праця і повна відокремленість від світової культури, яка заставляла їх творити свою власну культуру з музикою включно. Поза свою власну публіку нігеської кольонії перші вийшли жартовливі та насмішуваті пісні, віршовані приказки та жарти. Приймаючи в себе го-

стей пани пераз кликали своїх Нігрів з добрими голосами та казали їм співати собі для забави. З того пішли відомі “минстрел шовс” з чорними або такі білими, тільки на чорно помальованими співаками. Здебільша теперішнє нігеське покоління вважає їх собі за забаву, бо інша річ, коли вони між собою один з одного глузують та насміхаються, а інша, коли робити це перед “білою” публікою, котра вже й так дивиться на них з висока.

Справжню славу зробили нігеській музиці відомі “спірітуалс” — релігійні, хоч і не церковні пісні, незвичайно драматичного характеру. Щойно недавно почато досліджувати і збирати фолк-лор (народню літературу й мистецтво) американських Нігрів і одні тільки збірники Норт Каролайнського університету показують незвичайне багатство і різноманітність народніх пісень, оповідань, легенд, приказок, справді глибоко поетичного придбання тої поневіряної раси.

Свої народні пісні має й Мексика в еспанській мові чи власне діалекті тої мови, і Луїзіана — французькі, чи то теж в французьким наріччі.

Недавно відомий поет Карл Сендбург почав збирати народні пісні Американців англійської мови і оце недавно видав збірку “Торба Пісень.” Звичайно, не назбирав він тих пісень повну торбу по великих містах й індустріальних центрах Америки, а в горах Кентокі і Вермонту, в “кемпах” лісових робітників на заході, на кораблях — на ріках і морі, — серед волоцюг “гобо” і врешті — в тюрмах. Народня пісня твориться там, де люди невчені, самотою, самі мусять задовольнити культурні й артистичні потреби своєї душі.

ДАЛЬШІ КОНФЕРЕНЦІЇ АМ. ПРЕЗИДЕНТА ГУВЕРА

Вашингтон, 27. листопада. — Сьогодні президент Гувер продовжує свої наради в справі економічної відбудови краю. На ті наради запрошено представників найбільших газових, електричних та трамвайних компаній. Між ними бачимо імя Овена Д. Понга, голови Ради “Дженерал Електрик Ко.”

Компанії ті пропонують президентові плани намічених ними робіт.

ЗБУТ НА ФАРМЕРСЬКІ ПРОДУКТИ РОСТЕ

Вашингтон, 27. листопада. — З бюро хліборобства подають, що збут на хліборобські продукти, як збіжжя, бавовну, молочні вироби і ярина, збільшився, що повинно стати великою пільгою для хліборобів, бо в останніх місяцях ричок збу-

ту на ті продукти був дуже лихий.

“БОГ” В МАРОКУ

Маракеш, Мароко, 27. листопада. — Французький “Чужинецький Леґіон” веде тепер можливо найтяжчу боротьбу в його історії з сараною, яка з пустині Сагари та з Атляських гір напала на частину Марока, що знаходиться в посіданню Франції. Напад сарани спричинив кольосальні матеріальні втрати плянтаторам та всьому населенню й державі.

В цій боротьбі беруть участь літаки, кіннота й піхота та майже все населення Марока. Але сарана далі захоплює все нові й нові райони. Надія всего населення лише на північний вітер, який може загнати сарану в пустиню.

БЕНЗИНОВІ ЛЬОКОМОТИВИ

Авсбург, Німеччина, 27. листопада. — Вчора пішов перший потяг у складі десятих пасажирських вагонів, які тягнула новозбудована льокомотива з бензиновими моторами Дізеля. Сила цієї льокомотиви розрахована на 1,200 кінських сил.

Льокомотиву рухають два величезні мотори автомобільного типу. Ця льокомотива не має ні пари, ні диму.

ПОВСТАННЯ НА УКРАЇНІ

Харківський дневник “Комуніст” повідомляє, що в Полтавській губернії військові відділи Чеки мали битву з повстанчим відділом під проводом Гонти.

В битві большевики взяли в полон 47 повстанців і розстріляли їх. Цей повстанчий відділ довгий час нападав на советські уряди.

Сам отаман Гонти не попав у полон і з останками повстанців скрився в лісах.

Найшла службу.

— Чого хочеш, дівчино?
— Я чула, що ви, пані, потребуєте слуги, так я прийшла поспитатись, може мене приймете.

— Добре, але мені треба розумної дівчини.

— Якої розумної?
Такої, щоби сказала мені сміло, що я говорю дурниці, коли я говорю дурниці. Тому я питаю тебе: Чи є ти розумною дівчиною?

— Говорите, пані, дурниці!
— Ол райт, то я тебе приймаю.

В офісі.

— Ти вже знов ходиш з іншою дівчиною?

— Хто казав? З котрею іншою?

— Я бачив тебе вчора вечером з рудаю.

— Ха-ха, та-ж то та-сама, дивись перемальована.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ

НОВИЙ УКР. ЄВАНГЕЛЬСЬКИЙ СПІВАННИК

І хто хотів би його замовити в більшій кількості, нехай напише до: —

REV. E. M. GLOWA
9230—110 A. AVE. EDMONTON, ALTA.

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ У.Є.О.

Членська вкладка на рік виносить 1 долар. Місійна жертва після змоги жертвodawця.

Гроші зібрані таким чином йдуть на покриття адміністративних витратків У.Є.О. на вдержання місіонарів в Старому Краю, на висланні євангельської літератури до Старого Краю на будову церковних будинків і виховання будучих проповідників.

Імя і назвисько

Адреса

Членська вкладка на рік 1928.....

Жертва на місію на рік 1928.....

і заслати на адресу:

Ukrainian Evangelical Alliance,
48 Peterborough Ave. Toronto, Ont.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Цим Головна Управа У.Є.О. в П.А. сповіщає, що всі особи, котрі до 1. січня, 1930 року не внесуть своїх членських вкладок за 1929 рік в касу Об'єднання, будуть рахуватися, що вони добровільно зріклися членства в Українському Євангельському Об'єднанні.

З пошаною,
Михайло Фесенко.

ЗАКОПАНА ЦІВІЛІЗАЦІЯ

Еспанські завойовники, що в шістнадцятому столітті відкрили Юкатан — півострів на південному кінці Мексики — залишили звіти про великі міста, мраморні палаци та дорогоцінні святині, які вони — писали — знайшли в новім краю. Пізніша історія відкинула ті оповідання, як фантастичні видумки, пояснюючи їх тим, що перші Еспанці в Америці мусили якось оправдати свої кошові подорожі і тому прибільшували та прикрашували свої відкриття. Нічого подібного нема в Юкатані ні тепер, ні не було за живої людської пам'яті. Заселює Юкатан і дві сусідні центрально-американські республіки Гватемалу і Гондурас — індіанське плем'я Мая, до краю обідніле і примітивне. У своїх тропічних лісах та ліплених з глини хатках воно ніяких міст ні палаци не бачило і про ніякі не чуло.

Однак новіші дослідження показують, що Еспанці шістнадцятого віку не зовсім таки неправду говорили. Хоч вони не бачили в Юкатані міст та палаци, та мабуть чули, що десь щось таке було, і могли думати, що десь далі за лісами і горами ще десь є. В той час традиція колишньої слави Мая могла ще бути живою.

Але щойно в половині 19 століття археологи попали на слід стародавньої цивілізації, що колись цвіла в Юкатані, Гондурасі і Гватемалі, але вже в п'ятнадцятому столітті, здається, зовсім завмерла. Перший дослідник майської минувшини, Джан Л. Стівенс, який викопав з землі ще лиш кілька відломків старих скульптур, прирівнював їх до краси й симетрії з старими грецькими моделами. Пізніші розкопки виявили справді існування — колись в давній давнині — цілої маси битих доріг, великих міст і мистецьких святинь і монументів. Немає сумніву, що стара майська цивілізація коли не опередила єгипетську, то певно може з нею порівнятися. Однак розкопувати власне тільки що почато і викопано з землі тільки що перші піраміди, частини монументів та стіни будинків, а рахують, що в

Юкатані, Гватемалі і Гондурасі є тисячі місць, де варто-би докопуватись. Та трудність не тільки в тім, що та стара цивілізація вросла в землю та засипана землею, а що вся земля заросла густим, непрохідним тропічним лісом. На кілька сот кроків від стежок, якими ходять люди, лежать навіть на верху руїни покинутих і позабутих міст, "а ніхто їх не бачить, а хоч-би й знав, що вони там, то через "джунглі" не добереться.

Щойно тепер аероплан дає можливість розглянутись в тій цілій території бодай хоч з гори, з повітря. Недавний полет Ліндберга з археологом Рикетсоном був першою спробою зорієнтуватись в головних центрах цивілізації Мая та бодай сфотографувати ті руїни, що ще понад землею і в таких місцях, де аероплан може опуститись. Для того, щоби цілу ту пропащу цивілізацію добути на верх бодай на стільки, як добуто єгипетську, треба буде багато десятків літ.

ЩО ПИШУТЬ ПРО КАНАДІЙСЬКИЙ РАНОК

КАН. РАНОК Є КОРИСНА ГАЗЕТА

Мирнам, Алта.,
23. листоп. 1929.

Хв. Ред. Кан. Ранка:

Посилаю Вам передплату на Канадійський Ранок, бо хочу читати його далі. Канадійський Ранок є корисна газета для Українців в Канаді. Бажаю Вам як-найбільшого успіху в році 1930.

Зістаю з поважанням,
А. Василич.

КАН. РАНОК ДАЄ НАЙБІЛЬШЕ ЖИТТЄВОЇ РАДОСТИ

Гардентон, Ман.,
27. листоп., 1929.

Хвальна Редакція
Канадійського Ранка:

Посилаю Вам тут один долар, як передплату на Канадійський Ранок, а також 3 долари як жертву на погорільців в Гаврилівці. Найбільше зі всіх газет подобається мені Канадійський Ранок, бо він дає найбільше життєвої радості.

З поважанням,
Теодосій Вахна.

Від Редакції: Щиро дякуємо за Ваш дар на погорільців та за признання для Канадійського Ранка. Гроші пересилаємо до Головної Управи У.Є.О.

Торонто, Онт.,
13. листоп., 1929.

Пов. Ред. Кан. Ранка:

З радістю посилаю передплату

на Канадійський Ранок, бо наука, яка подається в цьому часописі є для мене дорога.

Складаю Вам щире подяку за Ваш труд у видаванні такого дорогого часопису, як Канадійський Ранок.

Ваш передплатник
Василь Лайбіда.

НА ЄВАНГЕЛЬСЬКІ ВИДАВНИЦТВА

Фогелсвилл, Па.,
21. лист. 1929.

Хвальна Редакція
Канадійського Ранка:

Посилаю Вам чотири долари, які прошу так розподілити: один долар як передплата на Канадійського Ранка, один долар на Віру і Науку, один долар на Писання Правди, а четвертий долар як жертва на поширення євангельської літератури.

З поважанням,
Григорій Гирович.

Від Редакції: Гроші, які ми дістали від Вас, будуть розподілені так, як Ви бажаєте. Щиро дякуємо.

ДОБРИЙ ДОБІР СТАТЕЙ

Інвермей, Саск.,
26. листопада, 1929.

Хвальна Редакція
Канадійського Ранка:

Посилаю Вам два долари передплати за Канадійський Ранок, бо цей часопис мені подобався за гарні наукові статті з усіх галузей людського життя.

Недавно я читав в Канадійському Фармерові, де було згадано про непорядки в церквах греко-католицьких, що там бракує хоругв, хрестів, фелонів і т. д. Каже далі допису-

вач, що на цьому багато трапляється краса їх богослужень.

Я не знаю, чому там такі непорядки. Можливо, що останні два роки були не так то вже добрі для фермерів тієї околиці і вони не можуть допомогти своїй церкві. Але я гадаю, що як-би ті фермери читали Євангелію, то довідалися-б, що ніяких фелонів ні хоругв для богослужень не потрібно. Бо Христос вчить, аби люди мали лиш чисте серце і жили по братерськи. Дійсне християнство не в одязі і в обстановці, але в праведному житті.

Здоров'я читачів Канадійського Ранка.

Іван Панчин.

ТОЛЕРАНТНИЙ ЧАСОПИС

Годжвил, Саск.,
17. листоп., 1929.

Шановна Редакція
Канадійського Ранка:

Ваш часопис мені подобається, бо в ньому немає нападів на інших, як це на жаль є в більшості українських часописів. Для нас такі напади не приносять нічого доброго, а лиш сором.

Здоров'я Вас і всіх читачів Канадійського Ранка.

М. Мошанець.

Вивідав.

— Ти ходиш на балі?
— Ходжу.
— Стрічаєш там дівчат?
— Стрічаю.
— І що, знайшов собі дівчину?
— Ні, бо жадна з тих дівчат, що я стрічав, не хоче відаватися.
— А ти як знаєш?
— Бо я всіх їх питався.

НАГОДА ДЛЯ ЧИТАЧІВ ТА ПРИХИЛЬНИКІВ КАНАДІЙСЬКОГО РАНОКА

Бажаючи більш поширити Канадійського Ранка між Українцями в Канаді та в Злучених Державах, Редакція вирішила дати премії всім тим особам, що подадуть адреси своїх знайомих, котрі на їх думку можуть стати передплатниками Канадійського Ранка і котрі цікавляться нашим часописом. Всім тим особам ми пішлемо кілька okazових чисел, щоби вони мали чагоду його побачити й прочитати.

Хто пришле до редакції такі адреси, дістане премій-книжки, які сам може вибрати в оголошеннях, що ми подаємо в цьому числі. За кожен адресу можете рахувати два центи, себ-то тому, хто пришле, скажемо, п'ятдесят адрес, ми вишлемо книжок вартості одного долара, і т. д.

Розуміється, що премії належаться лиш за адреси таких осіб, котрі ще не є нашими передплатниками.

Користайте з нагоди. Цим не лише причинитеся до більшого поширення Вашого часопису, але також дістанете й бажаних книжок. Читайте більше! Знання то сила!

Редакція Канадійського Ранка.

Недільна Школа

ЧЕТВЕРТИЙ КВАРТАЛ

ХРИСТІАНСЬКИЙ ДУХ В ІНДУСТРІЇ (ПРОМИСЛІ)

Лекція одинадцята. Неділя, дня 15. грудня, 1929. року.

Золоті слова: "І як хочете, щоб чинили вам люди, так і ви чиніть їм." — Луки 6: 31.

Сьогоднішня Лекція: 2. Мойсея 1: 8-14; 20: 17; 5. Мойсея 24: 14-15; Амоса 5: 6-15; Захарії 6: 16-17; Маттея 20: 1-16; Марка 12: 1-9; Луки 3: 14; Ефесян 6: 5-9; 1. Тимотея 6: 17-19.

Під особливу увагу взяти — 5. Мойсея 24: 14-15; Ефесян 6: 5-9; 1. Тимотея 6: 17-19.

До спільного наперемінного перечитання в Недільній Школі — Маттея 7: 1-5.

Розяснювання лекції.

1. Справедливе поступовання відносно Робітників — 2. Мойсея 1: 8-14; 5. Мойсея 24: 14-15; Амоса 5: 6-15; Захарії 8: 16-17.
2. Праця і плата. — Маттея 20: 1-16; Луки 3: 14.
3. Господар і слуга. — 2. Мойсея 20: 17; Марка 12: 1-9; Ефесян 6: 5-9; 1. Тимотея 6: 17-19.

Переднє Слово.

В многих уступах Біблії знаходимо вимогу справедливості. В книгах пророків знаходимо вимогу правди і правоти у всіх відносинах життя. В старинних законах не забуто і за бідних, що впадали в рабство. (2. Мойсея 21: 1-6; 5. Мойсея 15: 12-18).

В суспільнім устрою жидівського народу з бігом часу кріпачтво було знесене, а дозволено лише наймати робітників за винагородою (3. Мойсея 25: 39-40). Свободолюбний нарід жидівський бунтувався проти тяжких тягарів насильної праці і високих податків наложених на них Соломоном в часі його великих підприємств будівництва (1. Царів 5: 13-16), а Єремія відважно дорікає иншому цареві, який "зневолує ближнього свого працювати даремно й плату його задержує," (Єремії 22: 14). Михея дорікає князям дому Ізраїлевого що ненавидять правий суд і все праве викривляють — і будують на Сіоні з кровавої кривди, а в Єрусалимі — з неправди. (Михея 3: 9-10).

Також Езекиїл гнівно дорікає князям, що наче хижі вовки, порираючи добучу свою, проливають кров, затрачують душі, щоб тільки придбати собі в нечесний спосіб наживу. (Езекиїла 22: 27). Апостол Яків остерігає самолюбних і лютих роботодавців чи господарів словами гнівними: "Ануге-ж ви, багаті, плаче ридючи над злиднями вашими, що надходять. Багац-

тво ваше згинуло, і шати ваші міль поїла. Це на свідчення проти вас за те, що плата робітників, що поорали ниви ваші, задержана од вас; і голосіння женців до ушей Господа Саваота дійшло." (Якова 5: 1-4.)

А й апостол Петро в своїх листах до християнських громад вказує на правого духа, який повинен заряджувати промислові так само, як і всі інші відносини в життю: "Будьте усі одної думки, милосердуючі, братолюбні, сердечні, привітливі." (1. Петра 3: 8-12.)

1. Справедливе поступовання відносно робітників.

Ізраїльтяне ніколи не могли забути про свою давню неволю в Єгипті. Відношення Фараона до Жидів в часі тієї неволі залишилося в їх пам'яті як оказ жорстокого утиску і несправедливості, за які опісля цар і нарід Єгипту зазнавали терпіння. Єгиптяни приневолювали Ізраїльтян до тяжких робіт в цегольнях, при буловах, при управі і наводнюванню піль. (Із 2. Мойсея 1, порівняйте 5: 4-19). Добрим вислідом їх запам'ятання неготи тяжкого досвіду було те, що він навчив їх мати згляд в пізніших роках — над тими, які були їхніми слугами або кріпаками. (5. Мойсея 5: 14-15; 15: 15; 16: 11-12; 24: 18, 22.) Добрим приміром цього є закон, що захороняє бідного наймленого слугу, якого не вільно пригнітати і якому треба безпроволочно платити, без огляду на те, чи він є Ізраїльтянином чи чужеземцем. (5. Мойсея 24: 14-15.) Причиною задля якої треба йому давати плату за його роботу того самого дня в якому він працював є просто та, що "він бідняка і жде на неї", (на ту плату); та причина промовляє переконуючо до кожного праводумного чоловіка.

Амос є визначно провідником правоти. Коли він закликую людей свого часу шукати Бога — то сего вимагає правота і в ній можна знайти Його. Не в неморальних обрядових святах в Бетелі і Бейер-Себі, але в шуканні добра, а не зла, в ненавидженню зла а в любленню добра, і в приверненню правосуду (справедливості) в брамі — то є на майдані в нутрі міста де старшини міста під отвертим небом в судових засіданнях розсуджували справи. (Амоса 5: 6-15; 8: 16-17.)

2. Праця і плата.

В Біблії не знаходимо спроб вирішування годин праці і скалі плати для робітників. Одним-же замітним виїмком є назначення одного дня в кожних сімох днях яко дня відпочинку. Одначе основи ласкавості і справедливості, коли-б мудро і чесно застосовували були в кожному часі, безсумнівно помагати в правім вирішуванні цих справ.

В приповіді про робітників в винограднику (Маття 20: 1-16) є новий елемент (основний складник) ласки. Ісус навчає в цій приповіді про те, що спасення і вічне життя є дарами Божої ласки для людей. Його найвищим дарунком є любов, яку він щедро дає всім тим, що приходять до Него. Із цієї приповіді довідуємося, що Бог дає ту саму нагороду ласки навіть для найліпших робітників так само, як і для тих, що найдовше працювали. Хто не хоче приймати ту ласку і її висловлювати в життю на славу Божу і добро людства, то той не годен бути дійсним послідователем Ісуса Христа.

На питання жовнірів — "А нам що робити?" — Йоан Хреститель відповів: "Нікому не робіть насилля ані не обвинувачуйте криво, і вдовольтесь платою вашою." (Луки 3: 14).

Учення Ісусове має на цілі піднести відносини між роботодавцями і робітниками понад означений час праці і понад плату за час праці до вищого урівнення взаємного обдумування тих справ і до взаємного поважання, — до рівної висоти справедливості, широти і християнської любови. В такій рівній висоті справедливості, широти і християнській любови нагорода і служення були-би вдовольняючими для всіх.

3. Господар і слуга.

Смертельний (убійчий) гріх захланності, чи в господаря роботодавця, чи в слуги-робітника, унеможливує настання відносини приязні і довіри. Поліпшувати умовини життя для себе чи для своєї родини — не значить — що треба пожа-

ЕВАНГЕЛЬСЬКИЙ ЖУРНАЛ "ВІРА І НАУКА"

з незалежних від видавців причин пару місяців не виходив. Від цього часу цей журнал буде виходити регулярно кожного місяця. Братів і сестер евангельських християн в Канаді та Злучених Державах, просимо передплачувати "ВІРУ І НАУКУ" собі і своїм кривним в Старім Краю.

Просимо також звернути Вашу увагу на нову адресу нашого журналу:

"Віра і Наука," Коломнія, вул. Українська ч. 30.
В. Червінський, адміністратор "В. і Н."

дати добра ближнього свого. Це діло поліпшування обставин життя треба довершувати через знання і сили в мудрій, творчій і моральній вмілості дійсності.

Приповідкою про злобних виноградарів (Марка 12: 1-9) Ісус докоряє жидівським правителям за несповнювання служення зглядом Господа — і за ворожнечу, з якою вони відносилися і поширювали між людьми до Него.

Апостол Павло в посланні до Ефесян (6: 5-9) ставить високі вимоги як роботодавцям так і робітникам. В своїм посланні до Тимотея (6: 17-19) він вимагає від багатих, котрі найчастіше є роботодавцями, щоби вони добре робили, багатилися ділами добрими і були охотно подільчивими (справедливими у винагороджуванні робітників за їх працю).

Пояснення.

Пророки і Сила. Одною із небезпек царства було те, що цар і його слуги часто надуживали свою силу і угнітали менших лідичів (власників землі), або звичайних рілників.

Пророки докоряли царям тоді, коли ті переступали границі справедливості і грозили їм карою від Бога, якого вони уважали за великого силача — оборонця правого поступовання.

Вони в імені зневаженого Бога виступали в обороні покритих кривд.

І так Натан осуджує Давида за порушення прав свого підданого. Ілія осуджує царя Ахаба за те, що він убив Набота, а його виноградарі взяли за свою власність. Езабел, жена Ахаба, мала мильне поняття про царську владу. Коли Ахав послушав її ради, то Єгова покликав Ілію до проголошення засуди на Ахаба. (1. Царів 21: 16-19).

Джан Морлей в своїм творі "Дідерот" сказав ось що:

"Міродатною проблемою (важною задачею) політичних інституцій є обмежувати і усувати самолюбство правлячої класи."

Питання.

1. Чи є можливою річчю поступати після християнських принципів в бізнесі (в яким-будь законнім підприємстві), а також в щоденній праці? 2. Чи можна бути правдивим християнином без такого морального поступовання? 3. Як відноситься до робітничого питання Ісус? 4. Що є правління? 5. Чому маємо правління? 6. Що розуміємо під висловом "золоте правило"? 7. Чи є річчю можливою практикувати золоте правило в щоденній життєвій і в усіх справах життя? 8. Яке правило відносно робітника знаходиться в п'ятій книзі Мойсея? 9. Чи робітник отримує справедливу плату за свою працю сьогодні? 10. Чи через умірковувану працю і справедливу плату не розвивається людський характер, ум і дух?

Які погляди на працю, плату і практикування робітників і роботодавців мав апостол Павло?

12. Чи справедлива нагорода не включає в собі і свідомість про повне сповнення свого обов'язку за отриману плату? 13. Чи праця і заряджування підприємствами не є середниками через які сповняється воля Бога на землі?

14. Чому апостол Павло говорив і писав про багатство, як про річ непевну? 15. Чи дійсно — щира, моральна праця і праведне заряджування над моральними підприємствами не є служенням Богу?

КІЛЬКА ІЛЮСТРАЦІЙ З ЖИТТЯ

Головно теологічна бібліотека.

З давніх записок історичних — проповідник В. Л. Ваткінсон доповідає, що в однім містечку одного з полудневих степів Злучених Держав — ще перед наданням рівноправності політичної для нігрів відбувалася публична продажка (ліцитація) в часі якої переторжчик (ліцитатор) проголосив ось яку оповістку: "На продаж разом із плянтацією (із землею під управу промислових рослин) двадцять сім нігрів, а також гарна бібліотека, головно теологічна (богословська)." Проповідник Ваткінсон каже від себе, що щось радикаль-

но-злого було в теології того чоловіка, коли він не добачував згідливого стосунку в своїм бутті, як власника невольників і богословського студента.

Образець будуччини.

Недавно в однім англійським часопису говорилося про те, як буде виглядати за сто літ від тепер.

Автор тієї статті представляє словами місто, в якому заведено всі поліпшення санітарні (здоровельні); в ньому нема ні пороку на вулицях, ні туману (мраки) в повітрі, ні переразливих криків і гуків, але є в ньому широкі вулиці і широкі вільні площі з цвітами і подостатком сонячного світла. Всі ці річі є дуже добрими, і безсумнівно вони в своїй часі будуть здобуті і введені в життя. Однак найбільшою потребою Лондону — як і інших великих міст є — більша міра, більший засіб духа Ісуса Христа в індустрії.

Примирення з Богом і людиною.

По однім великим релігійним місійним мітингу одного містечка в Канаді зауважено, що люди зачали сплачувати свої довги склепарям. Той факт був доказом пробудженої чесноти в людях. Вони переконалися, що коли вони хотять бути правими зглядом Бога, то вони мусять бути правими і зглядом своїх ближніх.

В ПОБІДУ ВІР!

Хоч над нами бурі шум,
Неспіваймо скорбних дум
Дуже ми, як гордий вал,
Як каміння гострих скал,
Хоч над нами мла і ніч,
Хоч шляхи ідуть в розтіч,

Хоч нема над нами зір —
Ти завсіди в "завтра" вір!
Заспіваймо тих пісень,
Що віщують ясний день,
Хоч круг нас ще ніч без зір,
Ти усе в побіду вір!

У. Кравченко.

ЛІНІЙНІ ПАРІВЦІ ЛОЙДА ОБСЛУГОВУЮТЬ МІЖ МОНТРЕАЛЕМ, БРЕМЕНЕМ І ГАМБУРГОМ.

Дайте нам заарядити перевіз наших приятелів і кравчих в країни до Канади.

До Бремену

Кавота \$145.00
Трета класа \$103.50

З Бремену

Кавота \$145.00
Трета класа \$115.00

За дальшими інформаціями вдайтесь до агентів, або до

NORTH GERMAN LLOYD

Furness, Withy & Co., Ltd., Halifax, N.S.

24 King Street W., Toronto, Ont.

1721 Elgin Avenue, Regina, Sask.

1178 Phillips Place, Montreal, Que.

654 Main Street, Winnipeg, Man.

10235-101st Street, Edmonton, Alta.

ЧИТАЙТЕ І ПОСИЛАЙТЕ ДО СТАРОГО КРАЮ ЄВАНГЕЛЬСЬКІ КНИЖКИ ВИДАВАННЯ К. РАНКА

Історія Пророків	.25
Книга Хвали, — укр. ев. співаник	1.00
Мартин Лютер, біографія	.25
Що се є Укр. Автокефальна Національна Церква? ..	.05
Життєві засади Євангелістів	.05
Гуляковорода — Двері до християнських чеснот ..	.05
Картини Т. Шевченка, в англійській мові, в гарній, твердій, полотняній оправі	\$1.25
брошурований	.75

Хто бере більшу кількість дістає значний опуст.

CANADIAN RANOK

Ellice & Vaughan,

Winnipeg, Canada.

На Суспільно-Економічні Темі

ВОО.

КУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК УКР. НАРОДУ (ЯК В СТАРОМУ КРАЮ, ТАК І ТУТ ЗА МОРЕМ)

Це короткий зміст з відчиту п. Боднара, який був виголошений до громади українських євангеліків дня 1. грудня, ц. р., в Вінніпегу.

"Ця тема є так обширна, що на ню можна говорити годинами, однак я скажу тільки коротко про наш культурний розвиток в минулому, на яким степені культурному ми були, коли зачалася еміграція на американський континент, а обширніше та точніше при допомозі статистики скажу про наше теперішнє становище освітнє тут на американським континенті."

Ми знаємо, що культурний розвиток кожного народу залежить від трох обставин, а це: **економічних, політичних та релігійно-моральних**. Коли ці три обставини сприяють даному народові, тоді і освітний рух іде вперед, коли ці обставини є від'ємні, тоді і рух освітний упадає.

Наша доля так судилась, що ці обставини від найдавніших часів аж до тепер були завсіди від'ємними і тому не диво, що ми стоїмо на нижчій степені культурнім у відношенню до інших західно-європейських країв та Америки.

Економічні обставини українського народу ніколи не були прихильними для нього, хочай Україна належить зі своїми природними скарбами, кліматом та плодovitістю землі до першорядних країв. Від найдавніших часів аж до тепер вона була викинена на поталу диких орд, а потім була поживою для наших сусідів, тому і не диво, що наш нарід матеріально так зле заосмотрений. Віками був граблений, поневолений та обдираний з посліднього шматка хліба. Отже, коли нарід є бідним, то і не легко йому є підпирати матеріально-освітний рух. Хто був багатішим та заміжнішим міг дати, коли бажав, освіту сяку-таку своїм дітям, бідняки знова мусіли задовольнитись тільки "тим хлібом насущним," який тяжко приходив до їх рух.

Політичні обствини також не були ліпші. Віками наш нарід стогнав у чужім ярмі, з одної кормиги переходив у другу. Чужі не дбали про освіту, а противно, вони були раді, коли бачили нашого селянина темним, бо тоді легше приходилось їм його використовувати та тримати на коротких "віжках."

Релігійно-моральні відносини залежали від церкви. Церква була в руках московських і тим самим йшла на руку цареві та пориувалась його приказам. Церква була в сильній злучі з урядом і який уряд був таким шляхом йшла і церква. Ми знаємо, що уряди на Україні були чужі, як не Москва то Польща і тим самим церква була чужою для нашого народу. Хочай люди вірили в ту церкву, але це автоматично, як ті "вимштрувакі ляльки." Коли була яка війна, цар давав клич "за царя і його православну віру" і наш нарід йшов собі на шкоду та поневолення.

Не инакше справа малася на західних землях України під Австрією, хоч тут трохи більше було волі для нашого народу, але хитра польська аристократія забезпечила собі великі права від австрійського уряду на українських землях так, що робила собі все по своїй волі. Тут релігія була також звязана з урядом, а уряд — це були польські поміщики на наших землях і розуміється вони диктували всякому рухові.

Отже, як бачимо, що ці три обставини ніколи не були прихильними для нас. Нарід віками стогнав в ярмі та в темноті. Коли нужда та голод надоїли вже в старому краю тоді той наш бідний і найбільше поневолений нарід зачав емігрувати за море.

(Далі буде.)

ДЕ ДОБУВАЮТЬ ЗОЛОТО

Золото окрім того, що гарно блищить, само собою металеве доволі нікчемний. Між всіми металами золото найм'якше; можна кувати його, а то й просто м'яти навіть не розігріваючи, холодне. Тому й чисте, не змішане з іншими металами — звичайно зі сріблом або міддю — воно нінащо не здатне. Справжньої користи з нього куди менше, як з заліза або міді.

Але золота на світі мало і тому, що має гарний блиск, воно з давних давен рахувалось дорогим і коштовним матеріалом на всякі оздобы та прикраси. В нових часах його вартість ще зросла, так як воно в майже кожному краю є основою грошової системи і навіть паперові гроші є тільки квитками на "справжні", золоті.

Не що інше, як тільки горячка за золотом, погнала колись сміливих мореплавців — а то й просто авантюристів — через моря й океани шукати нових земель "з золотом." В 16 і 17 століття для європейських завойовників Америка — передівсім південна і середуша — мала тільки ту вартість, що тут можна було найти золото. В Європі воно вже вичерпувалось; ще найбільше його мала Австрія в Семигороді й Іспанія. І справді аж до дев'ятнадцятого століття найбільше золота приходило з Мексики і Бразилії.

На початку дев'ятнадцятого століття відкрито перші золоті копальні на Сибірі і над усіх золотом розбагатіла Росія. В 1849 році розійшлася чутка по світі, що в Каліфорнії найдено жерела жовтого металю, і з цілого світу стали збігатися за ним люди. Ще й досі в Каліфорнії його добувають, хоч і не так багато і золотий "рош" причинився до залюднення Америки не так просто, як посередно: багато людей, що приїхали за золотом, розчарувались, але залишилися для більш продуктивної праці. Приблизно таксамо два роки потім, в 1851 році, Австралія почала стягати до себе охочих мандрувати в світ за швидким багатством. Ще сім літ пізніше відкрито золото в Канаді, в Бритійській Колумбії. В 1884 році воно заблестіло в Південній Африці, а саме в Трансвалю, де ще й досі найбільші копальні золота. Остання велика золота горячка лхнула в кінці 80-х років і ще в 90-х роках тисячі людей на Аляску. З того часу особливо "великих" відкриттів не було, та все таки не тільки окремі люди, а й правительства мало не всіх держав не перестають шукати і нашли нові жерела в Індії, в Китаю, на Сибірі, в Західній Африці, то-що.

З усього золота, яке є тепер на світі, приблизно одну п'яту частину добуто в Злучених Державах, Одну п'яту в Трансвалю, одну п'яту в Австралії, решту в інших краях. Однак в ріжні часи те відношення не було однакове і був час, що головним жерелом була Австралія, потім Америка, потім Трансваль. Тепер Трансваль дає понад 40 відсотків щорічної золотої продукції, Америка зійшла вже до 11 відсотків і скоро мабуть передить її Канада, де продукція золота швидко зростає, а Австралія лишилася далеко позаду, хоч все ще добуває його більше ніж кожний інший край.

РІЧНИКИ КАНАДІЙСЬКОГО РАНКА

Хто хоче набути оправлені річники "Канадійського Ранка" за р.р. 1928 та 1929, нехай налише до Редакції, прикладаючи один долар задатку. Коли збереться певна кількість замовлень, ці річники будуть оправлені в тверді книжкові обкладинки і вислані тим, хто їх замовив, післяплатно. Ціна оправлених примірників буде виносити 2 до 3 долари за річник.

Спішіться з замовленнями, бо річників небагато.

Ред. Канадійського Ранка.

ТАЙНИ РАДЯНСЬКОЇ
ДИПЛОМАТІЇ

Недавно один з париських часописів оголосив цікаві і сензаційні вістки про методи, якими послуговується совітська дипломатія в своїй шпигунській і розвідчій акції поза межами ССРСР. Оголошені відомості торкаються головню радянських торговельних місій, а в першу чергу торговельної місії в Англії. Однак нема сумнівів що й усі інші радянські місії послуговуються цією самою "методом праці".

Існує тісна злука між розвідкою акцією комуністичного інтернаціоналу й радянськими консулятами, які лише називаються торговельними місіями, а в суті є тайними осередками шпигунства. Торговельний оборот, як рівнож і оживлення господарських зносин з ССРСР, займає дуже скромне місце в діяльності цих місій.

Іхньою ціллю є дослідження радянських дипломатів і урядників за межами ССРСР, чи вони відповідно до комуністичних клівів відносяться, провокування російської імміграції, слідження протирадянських діячів, удержання лунності з даною комуністичною партією, іхньою ціллю є врешті брати чинну участь у суспільних замішаннях та бунтах, революціях і т. д. Рівночасно місія фінансує всі діянки діяльності комуністичного інтернаціоналу та чрезвычайки.

В складі кожної торговельної радянської місії існує становище так званого учраспреда, цеб-то начальника статистичного відділу. Він мусить бути обовязково членом Г.П.У. й його праця полягає на слідженню всіх без винятку радянських дипломатів і урядників в даній державі. Контроля учраспреда розтягається як на службові чинності так і на приватне життя радянських урядників.

З числа цих урядників рекрутуються конфіденти, котрих обовязком є працювати з чекістом-учраспредом і допомагати йому у викритті контрреволюції серед власних товаришів. Делегатові Г.П.У. прислугоє право наглядати над дипломатичними і торговельними справами, які проводить радянська місія, він має право кон-

тролю цілої кореспонденції, урядової і приватної всіх радянських урядників. Перед радянськими урядовцями стоїть примара безперервної контролю, тим-більше, що висланники Г.П.У. радо послуговуються провокацією, яка кінчиться перевезенням нещасних жертв до Москви, або на заслання на Соловецькі острови.

Шпигунська акція, головню в еміграційних середовищах, є особною ділянкою праці "торговельних" місій. Акція ця полягає не лише на слідженню еміграції, але також на прововадженні роздору в протикомуністичних організаціях. В цьому напрямі радянські торговельні місії користуються численною армією конфідентів, рекрутованих таки з цього середовища, в якому працює місія. В декотрих випадках ця праця дуже оплачується, бо до рук радянських шпигунів попадають важні докази, як з одної сторони державні, так з другої сторони приватні, російської імміграції, яка працює на "згубу" большевизму. Багато в тому помагає шпигунам тайна організація поштовців-комуністів. Члени цієї організації викрадають листи, призначені для еміграційних діячів, та відповідною дорогою відсилають їх до Г.П.У. в Москві.

Лучба між комуністичним інтернаціоналом й комуністичними організаціями в державах заходу удержується при допомозі тайної звязкової організації. В тому напрямі радянські місії лише посередничають. І що цікаве: велика частина торговельних радянських урядників є тільки тому вчислена в склад поодиноких місій, щоб оправдати побут відпоручників Г.П.У. поза межами ССРСР. Коли комуністичний інтернаціонал хоче до якогось краю вислати визначного комуніста, котрому на візд не дозволили би влади даного краю, тоді він одержує паспорт на видумане прізвище, відтак його вчислюється в склад торговельної місії і таким чином він користується права побуту та спокійно провадить дальше свою розкладову працю.

Фармерський Відділ

РОСЛИНИ ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ ОХОРОНИ В ЗИМІ

На відкритих преріях Західньої Канади майже неможливо плекати суніць, як-що в зимі їх не охороняти проти морозів. Це є досить ніжні рослини, які цілком вимерзають, наколи їх не прикрити в осени соломом, або сіном (лиш без смістистих рослин). В тих частинах Канади, де росте виноград, охорона його від зимових морозів також потрібна. Самі стебла винограду може й не так-то вже легко вимерзають, але бруньки, з яких на весні розвиваються листочки — ушкоджуються весінними приморозками досить часто. В Бритійській Колумбії клімат для винограду є більш придатним чим в Онтеріо, а тому й ушкодження від морозу трапляються там рідко. А треба пам'ятати, що наколи мороз побив бруньки — це рівнозначне втраті врожаю.

І малини потребують охорони проти морозів, головню в зимніших частинах Канади. Ушкодження буває більше в ті роки коли снігу є менше, або коли він пізно випаде, а перед тим були великі морози. На преріях Західньої Канади найліпше стебла малини нагнути до землі, щоби сніг їх цілком прикрив. Чим скоріш це буде зроблено, тим безпечніше.

Хто має рожі, так само мусить подбати про їх охорону. Такі гатунки рож як: "Гайбрид Тій", "Гайбрид Перпетуалс" та "Клаймінг Ровзес" навіть і в найтепліших місцевостях Канади треба прикопувати на зиму, накидати купки замлі принаймні на 8 до 10 цалів. Куші рож перед тим треба обережно попригинати до землі, привязати до кілка забитого в землі, а потім прикидати землею. Також добрий спосіб є прикривати куші рож деревляним коритом, яке потім прикидується солом'ястим гноем. Листя з дерев є також добре для цієї мети.

Прикривання багаторічних квітів є необхідним по всій Канаді. Вживати для цього можна чи листя з дерев чи солом'ястого гною, прикриваючи ті місця, де ростуть квіти хоч не грубим шаром. Нарциси є менш витривалі чим туліпани і потребують уважнішого догляду.

СЕЛЕКЦІЯ КУРЕЙ

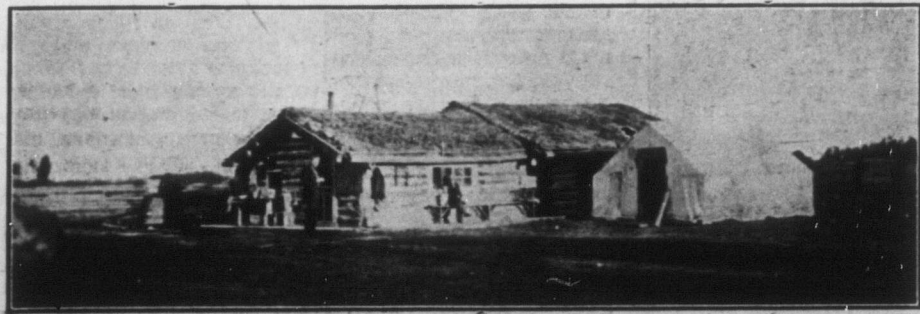
Селекція курей, яка ведеться систематично кожного року, є найліпшим і найпевнішим методом підвищення продуктивності дробу. Підбирання ліпших курей і додавання до них доброго когута — це є шлях, який веде до успіху, як-що й інші умови їх утримання будуть відповідати сучасним вимогам правильної годівлі та санітарності.

На Експериментальній стації в Ст. Анн де ля Покатієр, що знаходиться під безпосереднім керуванням Департаменту Хліборобства в Оттаві, продукція курей була підвищена на 100 процент протягом шести років. З року на рік там відбирали курей з ліпшою продукцією і додавали до них когута, який

також походив з доброї стаї. Першого року п'ятнадцять найліпших курей знесли пересічно по 123.6 яєць кожна, а останнього року (шестого) їх продукція подвоїлася, бо пересічно на кожну курку вже припадало по 246.2 яєць.

"Щоби бути певним котра курка знесла кілька яєць, необхідно вживати контрольні гнізда (трап нест). Про це ми ще поговоримо пізніше.

Робіть селекцію курей в зимі, коли є більше часу й нагоди.

Піонерська хата в Піс Ривері.

Куток для Молоді

Р. Кіплінг.

КРИНИЦЯ, ЩО СМІЄТЬСЯ

(Докінчення).

На прикінці, так за п'ятьдесят метрів доброї ходи, саме, як була в мене гадка завдатися в дуже вже глибоку гущу, втрапив я з очей пана Вардле, з котрого була дуже легкою собакою; ніколи він не держиться за ступою. Трикратно кликав я його, голосючи: "Де та погана bestія ділася!" Від цього подався я кілька ступенів назад, коли нараз почув я повторення моїх слів: "Де та погана bestія ділася?" Але голос той невідомий розізнати вірно приходить лише тому, хто чує його, збившись з дороги посеред душною глушю джунгль-трав. Кликав я вдруге пана Вардле, а підземний голос пособляв мені. Тоді кинув я кликати і став з найбільшою натугою наслухати, бо то здавалося мені, що чую, як якийсь чоловік у своєрідний спосіб сміється. З мене піт ллявся від спеки, а сміх острахом проймав мене. А все-ж немає причини до сміху посеред високих трав; і неприлично воно і нечестно. Сміх перестав і я набрав сміливості і став далі кликати, аж поки впізнав, що голос походить і ззаду і з під глуші, в котру я саме хотів зайти пертисся, ще поки не втрапив п. Вардле. Всунув я свою рушницю аж по курок між пнів трав, так вдів наперед. Відтак повертав я нею то в один то в другий бік, але вона, здавалося, не попадала далеко там на ніяке дно, хоч потрапити повинна була-б. Та за кожний раз, як я намагався тяжку мою руш-

ницю крізь густу траву пропхати і крестав при тім, то крік від долі сумлінно повторявся, а там, як я уривав, щоб лише собі обтерти, то крім всякого здогаду, так і чув я звуки легкого насміху.

Поперся я в гущу, лицем наперед, цаль за цалем, з роззявленим ротом, з вибалушеними очима. Аж он поборов я здерж трави і попав саме на чорну глїб землі, так, що лежучи на грудях, сперся я понад провалом криниці, а такої-же глибокої, що ледви можна було доглянути воду.

Там в воді сиділо щось, чорні духи, а вода така чорна, як смола; а на ній синя піна. Сміючись звук брався з шелесту малого жерела, що було з одного боку криниці, в половині висоти. Часом вже, як чорні духи в криниці кружляли, капала вода з жерела на їх здохлі, горді голови, а сміх перемінювався у веселе журчання. І бачив я, як один з тих духів на хребет поклався, та вганяв довкруги муровання, а підчас того одну руку аж до половини рамени свобідно понад водою держав і помахував нею патикувато мерзко, так мов примучений провідатор, що за заплату має показати всі красоти якогось місця.

Мені прийшлося збавити мене з пів години, поки обійшов криницю та найшов тропинку на її другий бік. А там, ішлося мені страшенно здержно, кожний ступень землі треба було уперед змацати і аж потім лізти крізь глушу в слиму. Пана Вардле, що знов пристав до мене, ніс я на руці, а він лизав мені носа. Не лякався він ні крихти, та і я не

лякався; лиш баглося нам до простору, або зазнати розгляду, але коліна в мене дилькотили, а мязи в гортанці в грудях майже одказувались нам від служби. Стежка по той бік криниці все-таки стала пробиратися; вона завела мене до хати жреця, посеред малої полянки. Як той жрець-священник побачив, що підхожу я з своїм білим обличчям, завив з остраху і припав до моїх ніг; я подався до його постелі на дворі під хатою та так таки і звалився на неї, а пан Вардле став мене сторожити. Не було в мене змоги заволодіти своїми змислами.

Коли-ж я пробудився, приказав жрецьві йти спровола перед мене і провести мене на поле, причі з цієї гуші Арті-Гофта. Пан Вардле ненавидів тубольців, а жрець то більший страх чув перед ним, чим перед мною; а вже оба ми гнівні були. Геть спровола пішли ми від його хати по вузькій стисненій тропинці. Стежка споперечувала три доріжки, а кожна з них подобала на тоту, котрою я самий був туди зайшов, і кожна з них вела до криниці, що сміється. Раз припинили ми ходу, щоб відітхнути, то чув я, як криниця геть то вже виразно крізь глушу сміялася, а це мене роздратовало в такій мірі, що я вже найрадніше угнав-би був оба дула моєї рушниці жрецьві в плечі.

Але нарешті пробралися ми на простір, та жрець зараз-же назад у глушу стрибнув, а я подався в село Арті-Гофт, щоб убити спрагу. Та яка-ж одрада для мене була од того, що була у мене змога довкруги виду поняти і під собою землю.

Казали мені мужики, що в гуші повно чортяк і духів, а всі вони на службі у жреця; казали також, що хлопці, жінота і дітвора попаде часом у глушу, а з неї вже більше не виходить. То жрець спотребує їх утробу до своїх чарів. Питай я в них, чому вони не сказали мені цього наперед, та довідався, що вони боялись потратити винагороду, яку я їм, було, обіцяв, за звістку про дикі свині.

Нім вибрався я з тих сторін, то поспробував завзято пустити тоту глушу з димом, та трави були занадто свіжі. Але так літом, прийде така хороша динка, що під пригожий вітер, купа часописів і коробка сірників — розв'яжуть загадку тої криниці, що сміється.

Своя хата — своя правда.

Воду вари — вода буде.

ФАНТАСТИЧНІ ФОРМАЦІЇ В ПРИРОДІ

Протягом багатьох тисячеліть, а може мільонів років, природні стихії та сили витворювали те, що ми тепер розуміємо під землею корою.

Постійні вітри та бурі, рух води та великих ледників, вулканічна діяльність і т. д. — все це в більшій чи меншій мірі спричинялося до змінення зовнішнього вигляду земської кулі, аж доки вона стала такою, як ми її знаємо тепер.

Побережжя морів та океанів є характеристичними показниками діяльності цих сил природи. Візьмім хоч-би східний

Скеля Персе.

беріг Канади, де тепер знаходяться різні природні утвори зі скель, які притягають до себе очі кожного глядача. На першій сторінці в цьому числі Канадійського Ранка ми подали фотографію, що представляє природню арку, яка повстала зі скелі за допомогою спільної діяльності вітру та води. Ця арка знаходиться на побережжі Нового Бронсвіку.

Інший цікавий утвір природи знаходиться біля побережжя Квібеку, де величезна скеля підіймається над водою на яких 1,400 фітів, а з'єднуються з берегом лиш вузькою полюскою. Ця скеля має назву Персе.

Східне побережжя Англії є теж багате на такі фантастичні утвори природи. На цій сторінці знайдете фотографію печери на східному побережжі Великобританських островів. Тисячі років спільної праці вітру, води, тепла та зими потрібно було для того, щоби ця печера повстала.

Такі природні процеси не перестають відбуватися і в наші дні. Там де тепер підіймаються гори на тисячі футів над поверхнею землі, дуже можливо, що колись буде рівнина. І навпаки — там, де тепер рівнина, з часом можуть повстати яри, може навіть і гори.

Геологи кажуть, що південь України був колись великим гористим краєм, а тепер це просторий, рівний, степ, пшенишний чорнозем.

Хто дбає — той має.

Вхід до печери на східному побережжі Англії.

Жіночий Відділ

ВООБ.

НЕЗАВИДНЕ ПОЛОЖЕННЯ ІСПАНСЬКОЇ ЖІНКИ

(Продовження).

Головні ціхи Іспанців.

Дві головні ціхи в Іспанії можна запримітити, а саме обжирство і перетяження себе працею. От представте собі чоловіка без жадних душевних задовольень, який бере собі три години на обід і всі три зужие коло стола без жадного відпочинку або проходу. Це є тип іспанського купця. Не інакше маєтись з жінкою. Се саме маєтись і з роботою. Дехто-б сказав, що Іспанці є такі пильні і працюючі і за це нема що їх винувати. Ходить о те, що окрім цієї чорної та тяжкої праці більше нічого він чи вона не бажає собі. Жадних проявів душевних стремлень в них нема.

Коли ви побачите таку родину при обіді, а головню в свята, коли вони є всі разом при столі, то аж прикро дивитись. Години вони просидять за столом і одно до другого навіть не обізветься. Чи дійсно так вже остогидло одно другому? Це власне прояви їх інертного життя. Молодіж знова середньої класи провадить розпустне та веселе життя; цілі ночі провадять по кабарегах та зводять служниць свого дому. Отже знищене таким життям та за скоро стається дозрілим, бере вкінці вяже собі життя супруже і закінчує тим то самітне та безідейне життя. В жінці він не бажає собі мати товариша життя та любови від неї, а просто він бажає "мами," яка-б доглядала його.

Це ціла розвязка іспанської родини; в жінці він не бачить те, щоб любити її та бути любленим, а просто вона стається його матір'ю і через те вона доходить в родині нераз до сили. В дійсності він не жениться там з матір'ю, але він в короткім часі робить зі своєї жінки матір і через це іспанська жінка, хоч нераз дуже молода, вона хоче бути і старається постарітись, щоб досягнути це становище матери. Знова як-би муж відносився до своєї дружини в інший спосіб, так як муж до жени повинен, тоді-б вона старалась задержати ту молодість, як це буває в американським чи іншим європейським родинним життям. Коротко сказавши, що цілість іспанського родинного життя ніколи не є роздроблена, а серцем його є жінка-матір, але це не значить, що вона є головою родини, там муж є деспот, а вона лиш над дітьми.

Поза родинною Іспанка нічого більше не бачить, а жие для неї і в ній; решта світа, як я вже сказав для неї не існує і тому всі інші ідеали, до яких жіноцтво цілого світа стремить, вони для Іспанки є далекими і чужими. Той іспанський взичай, що не дозволяє брати жінці участі в публичному життю, зробив її невідільницею родини.

Іспанська селянка.

Дотепер я говорив про середні класи, але дуже замітним є життя жінок в Іспанії на фармах та по селах і тому про них хочу говорити. Є велика різниця між "міщанкою", а селянкою. Селянка — (вона) має більшу повагу в родинним життям і більше є поважана. Так виражується Маргарета Нелкен про іспанську селянку: "Своєю пасивністю та повздержливістю протягом соток літ іспанська жінка здобула для себе повагу і вона є мабуть одинокою жінкою того типу в світі. Вона підпорядковується своему чоловікові навіть тоді, коли він її зле трактує і розтрачує та марнує гроші тяжко запрацьовані. Вона так виражується про нього, "Я не можу виступити проти батька моїх дітей." Цей вираз звучить так, немов вона була-би невідільницею, але в цім виразі міститься та інстинктовна свідомість моральної гідності, гідність череди, над якою вона є сторожем."

Іспанська селянка дійсно представляє собою замітну особу в родинному життю тому, що вона є також особою соціальної вартости; вона працює, як "чорний віл," залагоджує справи на

ярмарку, робить гроші і заощаджує їх через добре зуживання і через те вона є почитана. Цего не знайдете в іспанській міщанки.

(Далі буде.)

ДЕ-ЩО З ДІЯЛЬНОСТІ УКР. ЄВ. ЖІНОК В ВІННІПЕГУ

По кількомісячній літній відпочинку наші жінки знова взялися до праці, і то щиро, на Христовій ниві і тим самим спричиняються до розвитку євангельського руху між українцями цього міста.

Звичайно сходини жінок відбуваються раз в тиждень у четвер. Програма сходин є різна. В першій мірі жінки сходяться, щоб навчитися де-що про домашнє господарство, а при тім беруть зі собою ріжні роботи, як шиття та вишивання, а потім купують одні в других або роблять обміну. Також тепер вишивають жінки багато річей на базар, який має відбутися в коротці, а прихід з цього базару призначений на церкву. Опріч шиття ми маємо час від часу відчити на ріжні наукові та суспільні теми, а таких відчитів ми вже мали три від початку жовтня.

Пані Кмета, дружина баптиського проповідника, котрий приїхав недавно зі старого краю, — дала дуже поучаючий відчит "Про працю жінок в Старому Краю" при євангельських організаціях. Наші жінки багато навчилися з цього відчиту.

Рівно-ж промовляла до нас одна сестра з Червоного Хреста на тему "Як повинні жінщини уважати на своє здоров'я?" Відчит був вигодошений дуже приступно і наші жінки були задоволені з нього. Третій з ряду був відчит пані Ситник. Вона своїм відчитом зазивала жінок до праці та гарно пояснювала в який спосіб наші жінки можуть причинитися до розвою українського народу, коли будуть працювати разом в злучі з іншими жіночими товариствами. Вона закликала, щоб більшу покладати вагу на відчити, чим на забави та базарі, хоч і з послідних є деяка користь. Дальше вона вказала на вартість книжки та заохочувала до "само-образовання," бо лиш з поступовим народом інші народи числяться.

Д. Н. Кушнір.

З ЖІНОЧОГО РУХУ В ОШАВІ, ОНТЕРІО

Хоч жінки при українській євангельській церкві в Ошаві,

Онт., все були діяльні і для церкви зробили багато, то однак тепер прийшли до переконання, що можуть зробити ще більше, як будуть з'організовані. Ведені цим благородним бажанням спільно працювати для загального добра, членкині і прихильниці нашої церкви недавно зійшлися і з'організували жіноче товариство "Зоря." Це товариство співділає з церквою у релігійній і про-світній роботі, а особливо дбає про розвиток християнсько-товариського життя при нашій Ошавській церкві. Заряд Т-ва "Зоря" складається зі слідуєчих: Пані Анна Стандрет, предсідателька; п-і Катерина Сулимкова, секретарка; п-і Анна Хмара, касієрка, Агафія Сайчук, заступниця секретарки.

В суботу, 16. листопада, згадане товариство улаштувало вечерок. Програма вечерка була ріжноманітна і складалася з трох частей. Перше всього наш проповідник д. Лука Стандрет виголосив вступне слово, в якому звернув увагу присутних на вартість і konieczність жіночих організацій взагалі, а при українських євангельських церквах з'окрема. Відтак слідувала діточа концертна часть: пісні і деклямації — поважні і комічні. По тім була спільна перекуска. Згадуючи про другу часть програми, треба підчеркнути, що в штучі кулінарній членкині товариства "Зоря" виявилися рівнож знаменито. Про це свідчили не лише признання гостей, але також факт, що з приготовленого нічого не лишилося.

Підчас перекуски велися живі розмови на ріжні теми, а кількох дослжих же виступали зі солями й дуетами. В третю часть програми входили ріжні забави-гри. Тут вже було гумору досхочу.

Вже по одинадцятій годині гості розходилися домів, вдоволені і вдячні. До комітету, що знявся приготуванням вечерка, належали пані: — Тетяна Каменецька, Марія Кравечька і Катерина Островська та Анна Стандрет. Щира подяка Комітетові.

Від себе бажаю Т-ву "Зоря", щоби Бог благословив його любовю і згодою; та щоби його дальшу працю увінчав успіхами.

Е. Залішук.

ЧИТАЙТЕ ЄВАНГЕЛЬСКУ ЛІТЕРАТУРУ ВИДАННЯ
"КАНАДІЙСЬКОГО РАНКА"

UKRAINIANA

THE BATTLE OF POLTAWA

An Extract from B. Lepkie's Trilogy "Mazeppa".

Translated from the Ukrainian Original
by Dr. A. J. Hunter.

(Continued)

A blue wave rolled across the dry plain and struck against toothed cliffs, that seemed like great fanged beasts. It was the Swedish infantry advancing against the Tsar's redouts.

From the monstrous mouth flowed streams of blood. The beasts roared and writhed in pain. Shrieks, groans and cries filled all the air as far as the Vorskla and the woods of Budesche. The sky was darkened, the world was full of dust and smoke. The earth, dried by the sun, greedily swallowed the red wine and surfeited on corpses.

The earth longed to drink herself into unconsciousness and thus to lie forgetful of dreadful deeds.

"Why have ye flown hither from all quarters of the earth to this infamy of blood? Who summoned you? Who gave you the right to come here to settle your accounts?"

"Begone!"

"How they advance!" said the king delightedly.

His lips were parted with fever and stained with blood.

He shivered and fell back on the litter.

He would rise and fly forward with them.

But what of his leg?

He could only grip his sword.

Enthusiastically General Sparre and his comrades Roos rushed like an avalanche.

They tore apart the unfinished parts of the Tsar's redouts as if they were ant-hills. Smashing and tearing through them they turned aside. Sparre on the left against three, Roos on the right against four other redouts. The earth groaned and raised such a dust that people could not recognize one another, and one could only hear the groaning of horses and the gasping of mortally wounded warriors while swords clashed like hammers in some magic smithy.

Amid the uproar the red and white banners of Moscow, with a hand in the clouds, with the cross of St. Andrew, the initials of the Tsar embroidered with flowers in silver and gold—flutter in the air and fall.

The Swedish "God with us," thundered ever louder, the Muscovite "Hurrah" seemed like

neighing as their cavalry were crushed and the remnants of the infantry in terror fled from the redouts.

In the Tsar's camp there was alarm. They raised the cry and the women hastened to hitch the horses to the carriages.

Piper saw this and advised the King to order General Kreutz, commander of the left wing, to advance to the aid of the victorious Sparre and drive on the fleeing enemy so that they could not recover and take up a new defensive position.*

The King, absorbed in watching the battle, forgot that he had given over the leadership to Fieldmarshal Rennshild and without consideration nodded his head.

In a moment General Kreutz attacked the Muscovite cavalry from the rear and drove them beyond the Vorskla like a herd of terrified cattle. Nothing could hold back the rout. At the same time on the right wing Lowenhaupt pushed forward his veteran infantry regiments to take the enemy in the flank so that advancing with the bayonets they might take the armed camp from the south.

It looked as if the battle were decided and the Swedes were victorious.

Woinarovsky, who with Poniatowski stood beside the royal litter, not far from the famous East Gothic regiment, wrote some words on a piece of paper, rolled up the paper and sent it by messengers to the Hetman Mazeppa in the camp.

In the meantime Swedish generals covered with dust and blood, some even with unbound wounds, urged their exhausted horses to a gallop, waved their caps and congratulated their beloved King on his victory.

Rennshild also rushed up, out of breath, red and angry.

"Who dared to move Kreutz from his place?" he rushed at Piper. "I give orders here, no one else!"

The King looked at him. Surely Rennshild had not forgotten himself to this extent? He wished to spring at him, but his leg seemed to be fastened to the litter by a red hot nail.

With an effort he controlled himself.

"You may recall Kreutz," he said briefly.

"I shall recall him!" whistled Rennshild, turned his horse in its place and vanished like the wind.

Never had the King suffered such pain as then. He is sick and despondent. He is no longer leader. Glory blows away like smoke. Suddenly he remembered Major-General Roos, who had been

fighting at the redouts.

"Take the litter onto the hill!" he cried and the porters carried him up from the lower ground on which he had been resting for a while.

"Higher, higher!" They raised the litter on their shoulders. The King lifted himself and looked. The blood came into his eyes.

The Tsar had recognized the misunderstanding in the Swedish head-quarters. He saw that the brave Kreutz abandoning the pursuit had turned his battalions back, causing disorder and confusion among the regiments. Not spending time in reflection he ordered Menshikoff with ten thousand fresh cavalry to attack Roos. Menshikoff advanced against that section that was under the command of Schlippenbach.

"Roos is surrounded. Lagerkron and Sparre to the rescue!" shouted the King and a mist came over his eyes. Dark—red—dark . . . "What? Sparre has returned? . . ." "Is he wounded?" "All over blood?" "Could not break through to Roos?" "What?" "Is it possible that Schlippenbach has surrendered with his whole staff?" "Why did Lowenhaupt not join Kreutz?" "What is the meaning of that disorderly quadrille?" It is black, then red, then black again before his eyes. "Rennshild here again? What does he want?" "He asks did I move Lowenhaupt from his place?" "I?" "No! . . ." Black—red—black . . .

"Why is it thundering so?" "Why is the smoke so stifling, and such a smell of blood that makes one dizzy?" "Is Rennshild here yet?" "But," and the King opened his eyes, "no," he says shrugging his shoulders, "I did not move Kreutz from his position."

"No? . . ." asks the fieldmarshal, but it was evident that on his lips was another word: "You lie!"

"Your majesty always does that!" he cried and again turned his horse and vanished.

The King wants to spring up, stand erect and shout so that they may hear in Sweden: "No, I never lie! I only want glory for you and myself. Who desires the same follow me! It is not finished. I will lead you. We will conquer!" Like a wounded eagle he lifts himself up and falls, for his leg seems to be nailed down with a red-hot nail.

* Note. Piper was a politician, not a soldier. His interference here is attributed to his hatred for Rennshild, the commanding general. Yet doubtless he never intended the disastrous consequences that followed his advice.

(To be continued).

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА
ВІДІЙШЛИ З МАНДЖУРІЇ

Токіо, Японія, 29. листопада. З Манджурії повідомляють, що російська армія лишила Манджурію й відійшла на свою територію. Червона армія вела свій наступ не на широку скалю й лише в одному напрямкові, стараючися завдати найсильніший удар Китаю у найкоротшому часі.

Під час свого наступу червона армія розбила більш як 12,000 китайської армії, обеззброївши при тім найменше 10,000 китайських жовнірів. Обеззброєних китайців випустили на волю, бо червона армія Китаю у полон не брала.

З огляду на відхід червоних

військ з Манджурії й припинення російського наступу, Японія вважає, що потреба чужинського втручання в китайсько-російський конфлікт тепер відпала. Взагалі Японія завжди вірила, що найліпший шлях до поладження конфлікту із Західно-Китайської Залізничі є безпосередні переговори між Китаєм і Росією.

Нанкін, Китай, 29. листопада. Китайське націоналістичне правительство приготувало нову пропозицію більшовикам для розпочаття переговорів у справі залагодження конфлікту. В головних рисах пропозиція зводиться до того, що обидві сторони посилають для переговорів свої делегації з рівним числом членів, які будуть пра-

цювати під головством одного представника якої-небудь нейтральної держави. Ця конференція має виробити нові умови спільного володіння й управління Східно-Китайської Залізничі.

Подруге, негайно припинюється всяка воєнна акція між Китаєм і Росією, а війська обох сторін відводяться на 30 миль від кордону з кожної сторони.

НОВА УКР. ЦУКРОВАРНЯ
ЗА 3,250,000 ДОЛ.

Дня 30. жовтня відкрито в Семенівці на Кременчущині першу на Україні і в Союзі Союзі кооперативну цукроварню.

Виробничу програму цукро-

варні розраховано на 9,000 гектарів цукрового бураку, себто за одну добу вона перероблятиме 12,000 сотнів буряків. "Укрсельцукор" — всеукраїнське кооперативне підприємство — почало будувати цукроварню наприкінці 1928 року і видало на неї 6,500,000 карбованців.

Першу кооперативну цукроварню обладнано за останнім словом техніки. Основне устаткування для неї виготовляли українські машинобудівельні заводи.

Навесні 1930 року мають зачати будівництво Семенівської кооперативної машино-тракторної стації, що охопить увесь район Весело-Подільської цукроварні.

Лікарські Поради

НЕСТРАВНІСТЬ

(Health Service of the Canadian Medical Association)

Нестравність — це є термін, яким зазначають недобре травлення поживи в шлункові, хоч цілком точного значіння це слово ще не має. В більшості під нестравністю розуміють різні абнормальності в праці шлунку та травлячих органів і зв'язані з ними неприємні почуття. В дійсності-ж цьому може бути причиною рана чи болячка в шлункові, запалення жовчового міхурця, хронічне затвердження, апендицит і т. д.

На жаль є загально розповсюдженою думка, що не треба на це звертати особливої уваги і кожний береться сам себе лікувати в таких випадках різними дієтами та послаблюючими ліками. Дуже часто такі особи вживають соду регулярно, а як що й не регулярно, то досить часто, гадаючи, що причиною нестравності є велика кількість кислин в їх шлункові. При нормальному стравлюванні в шлункові дійсно має збиратися досить кислин, а надмірне вживання соди може в таких випадках лише перешкоджати.

Де-коли отруби можуть бути корисним додатком до дієти, особливо при затвердженні. Накопи-ж органи травлення є чимсь подразнені, то найліпше вживати їжу м'яжку, яка правдоподібно спричиниться до скорого привернення цих органів до нормального стану.

Все вище зазначене ми навели для того, щоби нашим читачам було ясно, що ранніш чим лікувати нестравність — потрібно знайти її причину. Як-що це не буде зроблено, хвороба може стати хронічною, а її лікування буде чим далі тяжчим.

Причиною цієї хвороби часто може бути поспіх при їді та запивання її чим-би то не було, замість того, щоби добре пережувати. Разом з їжею в таких випадках попадає воздух до шлунка, а це викликає ненормальну діяльність органів травлення. Як треба їсти, ми вже писали про це в одному з попередніх чисел Канадійського Ранка. В випадкові запалення або рани в шлункові, лікування треба зачинати з дієти та правильного способу їжі, але не з ліків.

Запитання в справі здоров'я слати на адресу:

Canadian Medical Association, 184 College St., Toronto.

Відповідь дістанете листовно.

НОВИНКИ

РОЗЛАМ СЕРЕД ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ

Париж, Франція, 26. листопада. — Після того, як на зборах управи Національної Юнії Французьких Інвалідів двома третинами голосів ухвалено резолюцію підтримки політики міністра Бріяна, що прагне до видлучення війни з міжнародного життя, як засобу подогордження міжнародних непорозумінь, два значніші члени Юнії Інвалідів зрезигнували з уряду.

Вони рішуче виступають проти політики Бріяна і стоять на тому, що війни не можна застуджувати раз на все. Обидва вони стоять на чолі націоналістичної групи інвалідів.

ІЕ ВПУСТЯТЬ МЕНОНІТІВ У КАНАДУ

Мін. імміграції, Форк, подав до відома, що цієї зими ніяк не може Канада прийняти до себе тих п'ять тисяч менонітів, які за всяку ціну хочуть видістатися з Рад. Союзу. Своє рішення видав мін. Форк на підставі докладних інформацій і переговорів з поодинокими провінційними правительствами. Цієї зими обставини в Канаді куди важчі чим минулими роками і число безробітних Канадійців зростає з дня на день. В першу чергу треба їх розчистити, щоб не загрожували господарській рівновазі краю, а опісля думати про менонітів.

ПЕРША УКРАЇНЬСЬКА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

Кооператива Рідна Школа у Львові приступає з початком 1930 року до видання української загальної енциклопедії. Головну редакцію обняв Іван Раковський при співучасті членів Всеукраїнської Академії Наук — К. Студинського, В. Шурата, Ф. Колесси і М. Возняка. Енциклопедія буде об'єднати 2,000 сторінок друку з доданням около 70 таблиць, крім цього 20 географічних карт і понад 500 чорних образків, пояснюючих зміст.

КАЮТЬСЯ ПЕРЕД СТАЛІНИМ

Москва, 26. листопада. — Виключений недавно з Політичного Бюро Партії Бухарін, а також голова Ради Народніх Комісарів Росії, Ріков, і голова комуністичних професійних спілок, Томський, подали до Центрального Комітету комуністичної партії заяву, що вони признають свої помилки перед партією й на далі не будуть стояти в опозиції до лівого курсу політики, яку партія тепер провадить.

РОСІЙСЬКА АРМІЯ НАСТУПАЄ НА ГАРБІН

Шангаї, Китай, 26. листопада. — Російська червона армія захопила місто Гайлар, яке тепер горить, підпалене червоними. Тисячі втікачів Китайців, Росіян, Японців та інших втікають з районів, захоплених більшовиками.

Російські війська наступають, маючи на переді кінноту, танки та літаки. Китайські війська відступають у повному безладді, остаточно здеморалізовані. Китайські купці почали евакуацію Гарбіна, до якого вступають червоні. Міністер закордонних справ

націоналістичного уряду Китаю, Ванг, після телеграфічного повідомлення радянському урядові негайно розпочати переговори в справі Східно-Китайської Залізниці. Тут думають, що більшовики захоплять лише певну смугу в Манджурії й закріпляться на височинах, що би потім розпочати переговори з Китайцями.

ЩО ВІН МАВ У ГОРБІ?

На балеарським острові, в Пальма де Мальорка, помер на слідком виснаження, спричиненого голодуванням, Німець Бернштайн. Покійний популярний був в околиці своїм величезним горбом і тим що кожного дня на цьому самому місці їх скибку хліба з мармелядою. Коли лікарі оглянули тіло покійника, виявилось, що горб дав знятися разом з блюзкою. В горбі були бельгійські дивідендові папери, вартості понад мільон бельгійських франків, і 10,000 доларів в готівці.

МІСТ ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН

На мості, що лучить чеську і польську частину міста Тешина, установлена є з обох боків митна сторожа. Газети доносять, що чеська сторожа не пускає через той міст жінок, що хотять переходити з чеської сторони на польську. Зарядження це має мати на меті забезпечення перед контрабандою. Жінки внесли скаргу, домагаючись вияснення, чому не підозрівається о контрабанду мушчин, а лише жінок.

Ледачий пасерб.

— А знаєте, ваш пасерб помер.

— От, ледасо! Знов знайшов спосіб витягнути з мене гроші: мушу поховати на свій кошт.

З АНГЛІЙСЬКОЇ АРХИТЕКТУРИ

Подаємо сьогодні иншу фотографію будинку з англійських сіл у Великобританії. Є це скромна будова, але досить вигідна і не коштує дорого її збудувати.

ДРІБНІ ВІСТІ

Оттава, 1. грудня. — З огляду на зміну тарифи в Греції Канада має розпочати експорт сухої риби до цієї країни, як повідомляє з Атен представник канадської торговельної палати.

Лондон, 1. грудня. — Медично-Дослідча Рада в своєму звіті оголошує про велике значіння радіо в лікуванні хвороби рака. Довгий час радіо використовували лиш для терапії, а тепер винайшли спосіб лікування ним цієї страшної хвороби.

Вашингтон, 29. листопада. — Вашингтонський уряд одержав від британського уряду ноту, в якій Велика Британія запитує, чиєю власністю треба вважати відкриті Бирдом нові землі на полудневім бігуні.

Вашингтонський уряд лишає це питання отвертим, піддаючи його під дискусію.

Комуністична партія в Радянських Республіках має 1,655,000 членів. 64 процент членства робітники, 20 проц. селяне і 15 процент службовці. Недавно викинено з партії 200,000 членів.

В Ейкрон, Огайо, була конвенція американських гобо (волоцюг). Вони предложили президентови Гуверови лік на безробіття: працю для всего населення Америки по дві години денно.

У Празі, Чехословаччині, чеські студенти вигнали з університету жидівських студентів. Багато Жидів побито.

Туреччинап риняла неділю за святочний день. Передше святкували п'ятницю.

Американська автомобілева компанія, Джeneral Моторс, купила велику французьку автомобілеву компанію Сітроен.

Від 1. січня, 1930 року не буде коней на вулицях Парижа: будуть лишень авта.

Подільський Український Театер з Тернополя дав дня 31. жовтня, в Скалаті виставу "Невольника."

Підчас вистави відспівано пісню "Боже Великий, Єдиний," яка так не подобалася притутним там представникам польської влади, що зараз по виставі арештовано директора театру, Карабіневича, та по списанню протоколу цьому театрові відібрано концесію.

Арештованого директора уже звільнено, але концесії на вистави поліція не звернула і досі, бо на її думку пісня "Боже Великий, Єдиний" криє в собі змагання "нарушення публичного спокою."

ДЛЯ РОЗВАГИ

При обіді.

Тато: Івасю, ти гарно обмив руки.

— Так! — каже Івась.

— О, диви! Я вперше бачу твої руки такими чистими. Гарний хлопець!

— Ге, бо я місив ці тісточка, які тато так смачно їсть...

Музика.

— Як вам, добродію, подобається наша молода п'яністка, то є моя дочка Зоня?

— Вон дуже гарна.

— Думаєте — дуже гарно грає...

— Ні, я того не казав.

Професор.

— Що ви так вганяєте тут лісом, пане професор?

— Візджую свого коня. Хочу з него зробити доброго верхівця...

— А де-ж той кінь?

— Ах, справді... Де-ж мій кінь? Я певно забув його сьогодні дома, або згубив в дорозі.

ЦІННИК ФАРМЕРСЬКИХ ПРОДУКТІВ У ВІННІПЕГУ

Вінніпег, 30. листопада, 1929.

ЗБИЖЖЕ

ПШЕНИЦЯ—

Но. 1 Нортен	141½
Но. 2 Нортен	138½
Но. 3 Нортен	133½
Но. 4 Нортен	131½
Но. 5 Нортен	122½
Но. 6 Нортен	101½
Трек	141½

ОВЕС—

Но. 2 С В	65½
Екстра Фід Но. 1	51½
Фід Но. 1	59½
Ріджектед	53½
Трек	62½

ЯЧМИНЬ—

Но. 3 С В	65½
Но. 4 С В	60½
Трек	65½

ЖИТО—

Но. 1 С В	96½
Но. 1 С В	96½

ЛЕН—

Но. 1 Н В С	273
Но. 2 С В	269

ЦІНИ ХУДОБИ

Вінніпег, 30. листопада, 1929.

БІЧКИ—

Добірні	875—900
Добрі	750—850
Середні	675—725
Звичайні	600—650

ЯЛВКИ НА ЗАРІЗ—

Добірні	825—850
Добрі	650—800

КОРОВИ НА ЗАРІЗ—

Добірні	675—700
Добрі	575—650
Середні	475—550
Консерва	350—450

БУГАІ—

Добрі	500—575
Звичайні	400—475

ВОЛИ—

Добрі	600—650
Середні	500—550
Звичайні	400—450

ГОДІВНИК—

Добірні бички	700—750
Добрі бички	550—675

ТЕЛЯТА—

Добірні	12.00—13.00
Добрі	800—11.00
Звичайні	400—700

СВИНІ—

Бейкон	10.35
Легкі	935
Тяжкі	925
Льохи Но. 1	875
Кнури	500—600

ЦІНИ НА ДРІБ

Но. 1 "Дрессед", ціни платні в Вінніпегу.

Вінніпег, 30. листопада, 1929.

Індки, понад 15 ф.	28
від 12 до 15 ф.	26
від 10 до 12 ф.	24
від 8 до 10 ф.	21
менш 8 ф.	18
Старі індики та кури	20
Качки понад 5 ф.	18
Качки від 4 до 5 ф.	16
Гуси понад 9 ф.	16
Кури понад 5 ф.	23—25
Молоді кури 4-5 ф.	19—22
від 3 до 4 ф.	17—18
менш 3 фунти	15
Старі кури, понад 5 ф.	20—22
від 4 до 5 ф.	17—19
від 3 до 4 ф.	14—15
менш 3 фунтів	13
Старі когути	12

ВІВЦІ І ЯГНЯТА—

Добрі вівці	500—700
Звичайні вівці	200—400
Добрі ягнята	800—10.50
Звич. ягнята	600—700

ДОМАШНІ ПРОДУКТИ

Вінніпег, 30. листопада, 1929.

Масло Крімері	37—38
Яйця, туз. екстра	52
Першої класи	47
Другої класи	32
Бараболя, 100 ф. гр.	2.35
Капуста, Ман. 100 ф.	300
Мука, 98 ф.	465
Ролд овтс, 80 ф.	385
Брен, тон	30.0
Шортс, тон	32.00

СІНО

Но. 1 Тимотка	18.00
Но. 2 Тимотка	16.00
Но. 1 Ред Тап	12.00
Но. 2 Ред Тап	11.00

ВИРІВНУЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА КАНАДІЙСЬКИЙ РАНОК!

Вийшла з друку книжка під заголовком:

"ЗАПИСКИ РОЗСТРІЛЯНОГО"

І. А. Кмета-Ефимович

із газет про цю збірку: —

"У Вінніпегу вийшла в світ невелика книжечка оповідань, "Записки Розстріляного" — Ів. К. Е.

В книжечці 20 оповідань. Написані вони майстерно і читаються з великим зацікавленням. Безумовно автор оповідань має гарний, шляхотний дар письменника." — П. І. В.

Самі і радьте знайомим. Вартість можете слати поштовими марками на адресу:

J. KMETA, 387 Boyd Ave., Winnipeg, Man., Canada.

ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ

"ІСТОРІЯ КАНАДИ"

Написав З. Бичинський

Книжка на гарнім книжковім папері і коштує 1.50 дол. Замовлення та гроші посилайте на адресу:

CANADIAN RANOK

Manitoba College, Ellice & Vaughan, Winnipeg, Canada.